

HASŁO ŁÓDZKIE

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcja 1-81-06, Administracja 1-63-66

CENA 20 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 6-7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12-1 w poł. i od 6-7 wiecz.

OPOZYCJA CHCE STWORZYĆ RZĄD

Odpowiednia rezolucja ma być uchwalona przez kongres w Krakowie
Rezolucje kongresu będą wręczone P. Prezydentowi;

Koresp. „Hasła“ donosi z Warszawy. Na posiedzeniach klubów Ch. D., Piasta, N. P. R., Wyzwolenia, Stron. chłop. i P. P. S. omawiano sprawę wspólnej odezwy, która wydana ma być przez centrolew w związku z kongresem krakowskim.

We wspólnym zebraniu klubów centrum i lewicy, które rozpoczęło się wczoraj o godz. 1 po południu, uczestniczyło około 100 posłów i senatorów. Zebranie to odbyło się na sali senatu.

Obrazy zagalił pos. Dąbski (Str. Chłopskie), poczem pos. Kiernik (Piast) przedstawił tekst rezolucji oraz odezwy, które ogłoszone będą w związku z kongresem krakowskim.

Następnie przemawiał pos. Bitner, który referował wspólne tezy centrolewu, dotyczące rewizji konstytucji.

Przedstawiciel NPR., Jankowski, referował wspólne wytyczne w sprawach gospodarczych, które ustaliła komisja gospodarcza centrolewu w toku trwających przez miesiąc obrad.

ZWYCIĘSTWO B. B. przy wyborach do Rady Miejskiej w Ostrołęce

BIAŁYSTOK, 20.VI. (Tel. wł.) Ostateczne wyniki wyborów do rady miejskiej m. Ostrołęki są następujące: Lista Nr. 1 — robotnicy i rolnicy przedmieść (Stronictwo Chłopskie) — 4 mandaty; Lista Nr. 2 — P. P. S. C. K. W. — 5 mandatów, Lista Nr. 3 — właścicieli nieruchomości (prorządowa) — 6 mandatów; Lista Nr. 4 „Bund“ — 3 mandaty; Lista Nr. 5 — „Poalej Sion“ — 1 mandat; Lista Nr. 6 — Związek Rzemieślników żydów — 2 mandaty; Lista Nr. 7 — Związek Kupców żydów — 2 mandaty, Lista Nr. 8 — Inteligencja pracująca — 1 mandat.

W poprzedniej radzie miejskiej 3 mandaty posiadała Monarchistyczna Organizacja Wszecstanowa, która obecnie mandatu nie uzyskała. — (ISKRA)

OBNIZENIE stopy dyskontowej w Niemczech

BERLIN, 20.VI. Bank Rzeszy obniżył dzisiaj stopę dyskontową z 4½% na 4%, zaś stopę lombardową z 5½% na 5%. Obecna zniżka jest szóstą z kolei w roku 1930. Stopa dyskontowa w wysokości 4% jest najniższą od r. 1914.

NOWY MINISTER handlu w Austrii

WIEN, 20.VI. Prezydent republiki mianował ministrem handlu, po ustąpieniu Heinischa wice - prezesa Izby Handlowej w Grazu Fryderyka Schustera

Kair 20 czerwca.

Tsmail Sidky Pasza przyjął misję utworzenia nowego gabinetu. (PAT)

Ostatni przemawiał poseł Niedziałkowski, (P. P. S. — C. K. W.), kończąc swój referat rezolucją domagając się ustąpienia Rządu i Marszałka Piłsudskiego.

Po odczytaniu i przyjęciu treści rezolucji poseł Niedziałkowski oświadczył, że

Dymisja min. Moldenhauera została przyjęta przez Hindenburga

BERLIN, 20.VI. Prezydent Hindenburg na wniosek kanclerza Rzeszy przyjął dzisiaj dymisję ministra finansów Moldenhauera. Jednocześnie prezydent powierzył aż do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy zastępstwa kanclerzowi Brueningowi kierownictwo ministerstwa finansów.

Według informacji prasy kandydatem, przewidzianym na stanowisko przyszłego

ministra finansów Rzeszy jest pruski minister skarbu Hoepker - Ashoff. Objęcie

też ministra finansów rzeszy Hoepker - Ashoff uzależnił od otrzymania specjalnych pełnomocnictw dla przeprowadzenia skutecznej redukcji wydatków w budżecie oraz od pozostawienia w jego ręku teln ministra skarbu w rządzie pruskim.

po ustąpieniu gabinetu p. Sławka kluby biorące udział w mającym się odbyć w dn. 29 b. m. kongresie w Krakowie GOTOWE SĄ STWORZYĆ RZĄD I WZIĄĆ ZA CAŁKOWITĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ.

Oświadczenie posła Niedziałkowskiego zostało przyjęte przez wszystkich zebranych.

W ten sposób poraz pierwszy od 4-let lat opozycja wyraźnie sięga po władzę, nie dlatego jednak, aby ją sprawować, lecz w tym jedynie celu, by pokazać społeczeństwu, że nie uchyla się rzekomo od odpowiedzialności za swe wystąpienia, domagając się likwidacji „systemu pomajowego“.

Treść rezolucji i oświadczenia, po uchwaleniu, ich przez kongres, mają być wręczone P. Prezydentowi Rzplitej.

Aresztowanie włamywaczy którzy prawdopodobnie byli sprawcami włamania do Banku Handlowego

Wczoraj późnym wieczorem agencja prasowa „Wid“ nadesłała nam wiadomość o aresztowaniu sprawców włamania do lokalu Banku Handlowego w Łodzi.

Według tej wiadomości wczoraj w południe oddziały policji mundurowej i śledczej, prowadzące obławę, zauważyły w okolicy wsi Grodzca (pow. Koniński) 6 osobników, śpiących w życie.

Z wszelkimi ostrożnościami zbliżono się do śpiących, poczem, po obudzeniu ich, rozpoczęto rewizję, w czasie której

znaleziono przy nieznanym walizki, dwa rewolwery i kilka narzędzi kasiarskich identycznych z temi, jakie były pozostawione przez włamywaczy w Banku Handlowym.

Następnie miano rzekomo stwierdzić, że jeden z rewolwerów pochodzi z kradzieży dokonanej w Banku Handlowym.

Po zakuciu aresztowanych w kajdany odesłano ich pod silną eskortą wraz ze znalezionymi narzędziami do aresztu śledczego w Łodzi.

Agencja „Wid“ kończy tą wiadomość

twierdzeniem, jakoby niebyło żadnej wątpliwości, że aresztowanymi są włamywacze z Banku Handlowego w Łodzi.

Po otrzymaniu telefonogramu agencji „Wid“ porozumieliliśmy się z komendą policyjną i z urzędem śledczym, gdzie nas poinformowano, że w okolicach Grodzca rzeczywiście ujęto nieznaną osobników, lecz nie sześciu, a czterech i mimo, że znaleziono przy nich narzędzia kasiarskie niema pewności, czy są to sprawcy włamania do Banku Handlowego w Łodzi.

Komenda policji zaprzeczyła również twierdzeniu agencji „Wid“, jakoby jeden z rewolwerów, znalezionych przy aresztowanych, był skradziony w Banku Handlowym.

Nota polska

w sprawie zajścia pod Wielkim Wiosem

Dowiadujemy się, że śledztwo w sprawie zajścia pod Wielkim Wiosem, a mianowicie strażów, oddanych przez ludność pograniczną niemiecką do funkcjonariusza polskiej straży granicznej — zbliża się ku końcowi. — Szczegóły zasadnicze zajścia, a między nimi fakt przestrzelenia kulą rewolwerową czapki strażnika granicznego — są już całkowicie ustalone. — Obecnie śledztwo ustala szczegóły drugorzędne zajścia.

Po zakończeniu śledztwa sądowego sprawa zostanie skierowana na drogę dyplomatyczną w ten sposób, że posłowi Rzeszy niemieckiej w Warszawie p. Rauscherowi doręczona będzie nota polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Nota stwierdza, że strażnik graniczny polski, nazwiskiem Bieniek, po zatrzymaniu w tym dniu kobiety i mężczyzny, którzy nie mogli wykazać się właściwymi przez pustkami, został na terytorjum polskim

na prawym brzegu Wisły przez mieszkańców wsi niemieckiej Kanitzen ostrzeliwany.

Do strażnika Bieńka oddano 4 strzały z terytorjum niemieckiego oraz dwa dalsze z najbliższej odległości, z których jeden przestrzelił mu brzeg czapki. Te dwa strzały zostały według wszelkich poszlak dane z zasadzki przez powyżej wzmiankowanego zatrzymanego mężczyznę, który w mię dzy czasie zdołał oddalić się od strażnika i ukryć się w zaroślach. Dalej nota polska stwierdza, że strażnik Bieniek wykazał da leko posuniętą powściągliwość, nie robiąc użytku z broni. Nota polska po wylczeniu 6-ciu zajęć granicznych, które miały miejsce w ciągu ubiegłych miesięcy, proponuje niezwłoczne powołanie mieszanej komisji polsko - niemieckiej dla ustalenia faktycznego przebiegu incydentu pod Wielkim Wiosem oraz spowodowania ukarania winnych zbrojnego napadu na pełniącego służbę strażnika polskiego Bieńka.

PRZYJAZD

krajoznika niemieckiego do Gdańska

GDANSK, 20.VI. Dziś rano przybył do portu gdańskiego krajoznik niemiecki „Köln“. Dowódcą statku kpt. Schröder złożył w ciągu ranka wizytę prezydentowi Senatowi w. miasta dr. Sahmowi, wysokiemu komisarzowi Ligi Narodów hr. Gravinie i p. komisarzowi generalnemu Rzplitej Polskiej ministrowi Strasburgerowi.

Prasa niemiecka w Gdańsku wita z zadowolaniem przyjazd krajoznika niemieckiego, poświęcając mu artykuły wstępne, w których oświadcza, że przyjazd krajoznika jest zaciśnięciem stosunku kulturalnych, łączących wolne miasto Gdańsk z Rzeszą Niemiecką.

NOWA PROWOKACJA NIEMIECKA PRUSACY ZAMORDOWALI funkcjonariusza polskiej Straży Granicznej

Koresp. „Hasła“ donosi z Warszawy.

Granica niemiecko - polska pod Grajewem stała się znów terenem bestjałskiego mordu, popełnionego przez niemiecką straż graniczną na osobie funkcjonariusza polskiej Straży Granicznej ś. p. szereg. Wincerego Kachela.

Jak wynika z pierwszego śledztwa, ś. p. Wincenty Kachela pełnił służbę wartowniczą na placówce Kocówka, tuż nad granicą niemiecką, w odległości 11 kilometrów od Grajewa naprzeciw wsi Długosze w Prusach Wschodnich. Około godz. 12 w południe, został on zastrzelony przez niemiecką straż graniczną, poczem, jak wskazują ślady, zwłoki zamordowanego, przeciągnięte zostały na stronę niemiecką i odwiezione do miasteczka Prostki (Prostken).

Oficjalny komunikat niemiecki głosi, iż szereg Kachela miał przejść przez granicę i znaleźć się na terytorjum niemieckim, i mimo nawoływań Niemców, nie zatrzymał się i nie podniósł rąk w górę.

Wówczas miała paść salwa strażników niemieckich. Salwa okazała się śmiertelną — polski strażnik graniczny padł martwy na ziemię.

Tak tłumaczy bestjałski mord komunikat niemiecki.

Władze polskie zawiadomione o wypadku natychmiast przystąpiły do energicznego śledztwa. Przedewszystkiem obejrzano teren zajścia, oraz zwolano mieszaną komisję polsko - niemiecką.

Ze strony polskiej skład komisji stanowią: starosta Stefanus, inspektor Straży Granicznej Jaruzelski, prokurator Sądu Okręgowego w Łomży p. Popławski i sędzia śledczy.

Na wieść o wypadku, która przyszła do komendy głównej Straży Granicznej w Warszawie wczoraj późnym wieczorem — komenda delegowała specjalnego oficera, który będzie brał udział w śledztwie.

Nowy mord niemieckiej Straży Granicznej wywołał wśród Polaków zrozumiałe burzenie.

Pogrzeb zmarłego na posterunku funkcjonariusza Polskiej Straży Granicznej, zamordowanego przy pełnieniu obowiązków służbowych przez niemieckich zbirów odległ się prawdopodobnie w Grajewie w

nadchodzący poniedziałek, jeżeli tylko Niemcy nie będą robili szyskan i wyładzą zwłoki nalychmasi na żądanie władz polskich.

Rewolucjoniści w Boliwji zajęli cały szereg miasteczek

Buenos Aires 20 czerwca.

Jak podaje Havas według doniesień z nad granicy boliwijskiej część armji boliwijskiej przyłączyła się do rewolucji. Rewolucjoniści oświadczają, że obecny rząd nie powstał na zasadach konstytucyjnych, zarzucają mu pozatem, że eksplloatował ludność kraju, podpisał ze Stanami Zjednoczonymi układ w sprawie ubliżających państwu pożyczek, wreszcie podkreślają korupcję i sprzedajność członków ciał ustawodawczych. (PAT)

Buenos Aires 20 czerwca.

Oficjalne wiadomości ze źródeł boliwijskich zaprzeczają wiadomości o aresztowaniu przywódcy rewolucjonistów Hinojosa. Według doniesień z nad granicy, rewolucjoniści mieli zająć Oruro, Cochabamba, Potosi i Sucre. Do zajęcia tych miejscowości miał się przyczynić generał niemiecki Kundt, szef sztabu generalnego wojsk rządowych, część bowiem armji rządowej popiera rewolucjonistów. (PAT)

Krach finansowy

grozi b. wielu gminom i miastom w Niemczech

Paryż 20 czerwca.

Sytuacja, wytworzona przez dymisję ministra finansów Rzeszy, jest przedmiotem uwagi napiętej tutejszych polityków i finansistów.

Sytuacja ta nie przedstawia się świetnie.

Pozwalając wydatkom wzrastać z roku na rok — powiadają francuskie koła polityczne — przybiegając do kredytów dla załatwienia deficytów, obciążono Rzeszę nowymi długami na sumę przeszło dziesięciu miliardów marek złotych.

Ze swej strony państwa, należące do Rzeszy i gminy miejskie zadłużyły się z szaloną wprost lekkomyślnością, robiąc

wydatki zbyt wysokie, tak, jak gdyby środki ich były nieograniczone.

Do lekkomyślności i megalomanji należy jeszcze dodać marnotrawstwo i sprzeniewierzenia.

Już notowano kilka skandalów w zakresie prowadzenia ksiąg racunkowych i administracji miejskiej.

Żądza użycia zatrza sumienia. Wydatki wzrastają, a środki nie ulegają zwiększeniu.

Jedynym środkiem skutecznym — oświadczają dalej tutejsze koła polityczne — byłaby kontrola bardzo surowa wydatków publicznych państw, gmin miejskich i Rzeszy, tudzież reforma systemu finansowego.

Czy jednak rząd Rzeszy zdobędzie się na to?

Czy będzie pokój w Europie?

Dalsze debaty nad projektem Brianda

PARYŻ, 20.VI. Z powodu debaty nad kwestją obrony narodowej, toczącej się obecnie w parlamencie francuskim, Henryk Beranger oświadcza w dzienniku „Actualités“, że rząd rzeczywiście musi o niej myśleć. Apel, rzucany przez Francję, w sprawie federacji europejskiej, okazuje się dziś aż nadto usprawiedliwiony wobec nowych komplikacji, które powstają na kontynencie europejskim. Było to wezwanie mądre i przewidujące, lecz czy narody europejskie w porę go usłuchają? A jeżeli nie dojdzie do utworzenia federacji europejskiej — zapytuje autor — to w jaki sposób Francja zapewnić będzie mogła sobie własne bezpieczeństwo w Europie, podzielonej na wewnętrznie, a zagrożonej od zewnątrz. (PAT)

PARYŻ, 20.VI. Londyński korespondent „Echo de Paris“ podaje, że według wiadomości, jakie zaczerpnął z miarodajnych źródeł angielskich, rząd brytyjski zamierza odpowiedzieć na memorandum Brianda w sprawie federacji europejskiej jedynie pokwitowaniem z odbioru noty. Według innych wersji, rząd angielski ma zamiar zwrócić się do rządu francuskiego z zapytaniem, jak rząd francuski wyobraża sobie stosunek federacji wobec angielskich dominjów oraz Ligi narodów. (PAT)

Paryż 20 czerwca.

„Le Matin“ zamieszcza rozmowę swego przedstawiciela Sauerweina z kancleżem Rzeszy dr. Brueningiem na temat projektu Brianda federacji europejskiej. Kancleż Bruening oświadczył, że Niemcy odpowiedzą na memorandum Brianda przed 15 lipca. Kancleż zaznaczył, że Niemcy uważają memorandum Brianda za akt, posiadający pierwszorzędą doniosłość. W związku z niem przygotowu-

je się praca na dłuższy czas, w której Niemcy i Francja winny odegrać pierwszorzędą rolę. (PAT)

Walka z plagą komunizmu

Spoleczeństwo fińskie samo chce zdusić czerwoną agitację

Samorządny ruch społeczeństwa fińskiego przeciwko czerwonej plagie komunizmu przybiera coraz większe rozmiary. Niema prawie dnia, by ludność w tajemnicy przed władzami nie porwała kilku agitatorów komunistycznych i nie wyrzuciła ich do Sowieców.

Wczoraj tłum około 500 ludzi pochwylił postać komunistycznego Terelesa i wsadziwszy do samochodu, odtransportował do Sowieców. Na stacji Hivesen tym samym sposobem pozbyto się z Finlandji prezesa centralnego biura komunistycznego Hejki.

Sytuacja jest do tego stopnia naprężona, iż należy się w najbliższym czasie liczyć z ustąpieniem całego gabinetu, przyczem rządy objąłby zorganizowany z bojowników o wolność kraju Związek „Kygla“ z gen. Waldenem i senatorem Swinchuodem na czele.

Przewódca „lapowców“ Kosula oświadczył, iż przekonania Związku podziela zgórą 75 proc. ludności państwa i to zarówno wieśniaków, jak i robotników i inteligencji.

PRZEMÓWIENIE p. woj. Grażyńskiego

KATOWICE, 20.VI. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu śląskiego wojewoda śląski p. dr. Grażyński wygłosił programowe przemówienie, które trwało z półgodzinną przerwą 4 godziny, i obejmuje 96 stron pisma maszynowego. P. wojewoda omówił zagadnienia ustrojowe województwa śląskiego oraz sprawy budżetowe, jak również zapowiedział program działań na przyszłość. Dyskusję nad przemówieniem p. wojewody odroczone do następnego posiedzenia, które odbędzie się w niedzielę o godz. 2 po południu. (PAT)

Skrzynka do listów

W związku z rzekomymi rewelacjami dotyczącymi mojej osoby opublikowanymi przez „Głos Poranny“ i „Volkszeitung“ w Nr. 165 z dnia 19.6. r. b., najuprzejmiej proszę Szanownego Pana Redaktora o zamieszczenie w Jego poczytnym organie rzeczowego wyjaśnienia.

Stwierdzam, iż fakt otrzymania przeze mnie plenipotencji od Sylwestra Głuszczczyńskiego i Józefa Ekla został skomentowany przez wymienione pisma wręcz fałszywie w celu zaszkodzenia mi w opinii publicznej. Sylwester Gruszczyński i Józef Ekiel nadużyli mojego zaufania, obdarzając mnie plenipotencją co do ziemi, którą nie mieli prawa się rozporządzać, gdyż ten majątek został legalnie sprzedany przez ś. p. Michała Gruszczyńskiego a ojca Sylwestra ś. p. Michałowi Głuszkowi w roku 1881, akt sprzedaży nie został jednakże w swoim czasie wniesiony do akt hipotecznych w Kaliszu. Zostało to uczynione dopiero na skutek mojej osobistej interwencji przez obecnego właściciela Antoniego Głuszaka syna ś. p. Michała, w dniu 12 lipca 1929 roku, gdy przekonałem się, że moi mocodawcy nie mają żadnej podstawy do rozporządzania się tymże majątkiem. Jest również nieprawdą, jakoby na mocy otrzymanej plenipotencji obciążyli hipotecznie tenże majątek sumą 30,000 zł. Winnych rozszerezenia o mnie fałszywych i oszczerczych informacji podciągnę do odpowiedzialności sądowej.

Racz przyjąć Szanowny Panie Redaktorze wyrazy głębokiego poważania.
Adam Łatkowski.

Nominacja ks. dr. Żongolłowicza wywołała niezwykle dodatnie wrażenie

WARSZAWA, 20.VI. P. Prezydent Rzplitej podpisał dekret mianujący ks. dr.

Bronisława Żongolłowicza podsekretarzem stanu w ministerstwie W. R. i O. P.

WILNO, 20.VI. (Tel. wł.) W tutejszych kołach uniwersyteckich i politycznych wiadomość o desygnowaniu przez Radę Ministrów ks. prof. dr. Żongolłowicza na stanowisko podsekretarza stanu w ministerstwie wyznań religijnych i oświecenia publicznego wywołała niezwykle dodatnie wrażenie. — Podkreślają szczególnie wysokie wartości osobiste, fachowość i znajomość zagadnień resortu oświaty i wyznań religijnych, które cechują desygna-

ta. — Zamierzona nominacja ks. prof. Żongolłowicza wywołuje w najpoważniejszych kołach uniwersyteckich jaknajlepsze wrażenie i z tej przyczyny, że w jej świetle specjalnie zaakcentowana zostaje perfidja pewnych kół politycznych, atakujących ministra dr. Czerwińskiego, a wraz z nim rząd za rzekomo tendencje przeciw - religijne w wychowaniu młodzieży.

W kołach wileńskich znajdujących dobrze ks. prof. dr. Żongolłowicza podkreślają, iż z chwilą powołania go na stanowisko wiceministra oświaty, opinia publiczna w Polsce będzie mogła przekonać się do wiodnie, iż zarzuty te nie były oparte na niczem. — Polityka rządu bowiem w dziedzinie oświatowej i wyznaniowej nie zmieniła się, będzie taka sama, i tak reprezentował minister dr. Czerwiński w dobrze zrozumianym interesie państwa, a obecnie przy najbliższej współpracy tak wybitnego przedstawiciela i działacza katolickiego. Wybór nowego podsekretarza stanu, dokonany przez Rząd Rzplitej jest przede wszystkim wyborem rzeczowym niezależnym pozatem od wszelkich wstędów

Największy wybór!

Najniższe ceny!

Patentowane
łóżka polowe

z pełną gwarancją
za trwałość

Wózki dzieciinne, leżaki i t. p.

353 poleca firma „PALMA“ Narutowicza 36, tel. 215-25.

ODROCZENIE SESJI SENATU

Odroczenie nadzwyczajnej sesji Senatu nie stało się sensacją polityczną. Jest to naturalny etap w logice rozgrywających się wypadków. Przypomnijmy sobie tylko to, co niedoszła sesja senacką poprzedziła.

Pismo podpisane przez 38 senatorów, żądające od Pana Prezydenta zwołania nadzwyczajnej sesji Senatu, zostało złożone w kancelarii Cywilnej już po odroczeniu sesji sejmowej. Nie wynikło ono z bezinteresownej ambicji ustawodawczego trudu senatorów, a zrodziło się pod batem agitacji politycznej i prasowej malkontentów sejmowych, szukających w Senacie sojusznika dla walki z rządem. Widnieje to wyraźnie już w samej stylizacji podania o zwołanie sesji Senatu. Zawiera ono bowiem niedopuszczalną krytykę decyzji Pana Prezydenta o zwołaniu sesji sejmowej bez równoczesnego wezwania senatorów do pracy ustawodawczej — i uznaje zarządzenie to za sprzeczne z duchem konstytucji oraz z dotychczasową praktyką prawną — konstytucyjną. Dopiero pouczenie ze strony premiera Sławka przypomniało senatorom właściwy sens tekstu i ducha obowiązującej u nas konstytucji marcowej.

Prasa opozycyjna z dni ostatnich potwierdziła tylko diagnozę, że sesja Senatu bez względu na deklamację „o walce z kryzysem gospodarczym”, o „pacyfikacji stosunków wewnętrznych” i t. d. — miała być tylko i wyłącznie nie jeszcze jednym instrumentem w rękach opozycji w jej politycznej walce przeciw rządowi. Oto bowiem już na pierwszym posiedzeniu Senatu miała być zgłoszona, czy też nawet uchwalona jakaś „deklaracja” stronnictw opozycyjnych, dmąca wciąż w te same frazesy.

Czynnik rządowy już przez samo odroczenie sesji sejmowej podkreślił wyraźnie swoje stanowisko. Rząd na wszelkie prawo twierdzi, że w chwili przewlekłego kryzysu gospodarczego cały wysiłek państwowego aparatu i energii społeczeństwa musi być kierowany tylko i wyłącznie na ten, gospodarczy odcinek. Walkę z kryzysem gospodarczym prowadzi rząd nie od dzisiaj i prowadzi skutecznie. Swoją pozytywną program przedstawił rząd w danej deklaracji ministra Kwiatkowskiego, uzyskał dlań uznania i pomoc sfer rolniczych i przemysłowych. Sprawił swojemu celowemu zarządzaniu już tyle, że depresja gospodarcza, ciężająca nad szeregiem państw Europy, nie ma u nas, wbrew wszelkim czasowym dolegliwościom, przebiegu katastrofalnego. Wbrew defetyzmowi, szerzonemu przez całą opozycję, w kraju poczyna już narastać realny dorobek tych zarządzeń rządowych. Rząd wie, że jest odpowiedzialny za losy Państwa — i dlatego to właśnie ma nie tylko prawo, ale i obowiązek przejść do porządku nad opozycyjnymi zapędami posłów. Bez pozytywnego wspólnego programu politycznego, gospodarczego, społecznego, — rozdarci szeregiem zasadniczych różnic tak w formułowaniu zagadnień jak i w praktycznej ich realizacji, — bronią oni już tylko jednej jedynie placówki: swych przywilejów. Ich nie obchodzi nic ten fakt, że dziś nie pora na żadne „rozgrywki” polityczne. Ale obchodzi to obywateli. W okresie w którym nad życiem Państwa dominują zagadnienia gospodarcze, wymagające atmosfery spokoju i codziennego wysiłku, dziś

społeczeństwo odpowie wzruszeniem ramion na dąsy senatora, któremu nie pozwolono wygłosić wyuczony już mowy.

Decyzja Pana Prezydenta, odraczająca sesję Senatu, jest wymowna również i pod względem politycznym. Określa bowiem sytuację niedwyznacznie i usuwa na bok niepotrzebne iluzje czy niedomówienia. Czynniki decydujące w dalszym ciągu stoją na stanowisku, iż obecny Sejm i obecny Senat nie

dojdą już do głosu. Ten głos był dotąd zawsze tylko głosem negacji, głosem nienawiści, a nie twórczej pracy. Oba zespoły parlamentarne, nie odpowiedzialne formalnie za losy Państwa, nie umiały w swojej większości wykrzesać z siebie poczucia moralnej odpowiedzialności za swe poczynania. Raz po raz dyskredytowały w oczach społeczeństwa samą instytucję parlamentaryzmu, czyniąc z niej li tylko arenę targów i

trybunę frazesu. Brak, niestety, jakichkolwiek przejawów czy choćby tylko wskazówek, jakoby w parlamentarnej opozycji dokonały się pod tym względem jakieś zmiany na lepsze. **ŚLUSZNIE TEDY DECYZJA PANA PREZYDENTA POSTAWIŁA PARLAMENTARNĄ OPOZYCJĘ POZA NAWIASEM ROZSTRZYGNIEĆ PO DNIU DZISIEJSZYM I JUTRZEJ SZYM PAŃSTWA.**

Ludwik H.

NOWY RZĄD SZWEDZKI

Korespondencja własna „Hasła Łódzkiego”

Sztokholm, w czerwcu 1930 r.

Dość nieoczekiwane przesilenie rządowe w Szwecji już jest zlikwidowane. Wybuchło ono na tle nieporozumień w dziedzinie zasadniczych spraw polityki i ekonomiki rolniczej. Po przedni konserwatywny rząd p. Lindmana wprowadził szereg zarządzeń protekcyjnych, zmierzających ku troskliwej ochronie rolnictwa. Jednym z takich zarządzeń było dość znaczne podniesienie

cla na żyto, pszenicę, owies i jęczmień. Wielce charakterystycznym i szczególnie ożywionym spory wywołującym było postanowienie, zakazujące wywiezienia pszenicy z samej zagranicznej pszenicy. Zarządzono, aby zawsze była domieszka pszenicy krajowej. Poza to podjęto ze strony rządu wielce energiczną akcję popierania rolnictwa, drogą licznych subwencji budowania chłodzi, zakładania kas pożyczkowych, o-

raz popierania akcji polepszenia gatunku masła szwedzkiego. Ogółem cała akcja zajęła w budżecie poważną pozycję pozycję 6 milj. koron.

Z wielkim trudem przeprowadzał rząd swe zamierzenia w parlamencie. Jednakże po długich sporach i staraniach udało mu się uzyskać przyzwolenie parlamentarne na wszystko z wyjątkiem... owej nieszczęsnej mieszanek, na której rząd potknął się i już nie powstał. Ogólna opinia była tego rodzaju, że stronnictwa opozycyjne nie chciały obalić rządu przy sprawach szerzej pojmovanego popierania rolnictwa, aby nikogo sobie nie zrazić. Tylko przy sprawie stosunkowo bliższej, opozycja zajęła wobec rządu stanowisko tak nieustępliwe, że postanowił wyciągnąć z tego konsekwencje.

Trzeba zaznaczyć, że stanowisko rządu nigdy nie było bardzo mocne, nie posiadał on bowiem większości stałej w parlamencie i kleił ją sobie od wypadku do wypadku. Najliczniejszym stronnictwem w parlamencie szwedzkim są bowiem socjaliści, choć i oni nie posiadają większości absolutnej, liczą bowiem zaledwie 142 posłów na 381. To też do nich zwrócił się król przedewszystkiem, gdy jeszcze tworzone rząd p. Lindmana. Widząc wszakże, że nie posiadają dostatecznej większości i na niczyje poparcie liczyć nie mogą, woleli od razu zrzec się tej misji. Tak było zresztą i tym razem. Gdy poprzednio po socjalistach zwrócono się do konserwatystów, ci misję przyjęli, licząc bowiem tylko 123 posłów, mieli zapewnione dorywcze poparcie przez inne stronnictwa. Tych zaś jest jeszcze trzy: stronnictwo ludowe, liczące 51 posłów, umiarkowane stronnictwo chłopskie — 43 posłów i najmniej liczne stronnictwo liberalne, liczące zaledwie 10 posłów, a jednak tak zręcznie prowadzone, że, jako przysłowiowy „języczek u wagi” ma doniosłe znaczenie w głosowaniach parlamentarnych. Oprócz tego zasiada w parlamencie szwedzkim jeszcze 10 komunistów.

Przywódcą owego decydującego stronnictwa jest p. C. G. Ekman, polityk niezmiernie zręczny i utalentowany. Jest też wytrawnym mężem stanu. Gdy więc teraz wybuchło przesilenie, król po rezygnacji socjalistów i konserwatystów zwrócił się do niego z misją utworzenia rządu. I rzeczywiście p. Ekmanowi udało się to po przeprowadzeniu szeregu konferencji z przedstawicielami innych stronnictw, które coprawda do rządu nie weszły. W rezultacie mamy obecnie rząd, składający się w połowie z liberalów w połowie zaś z bezpartyjnych.

Pomimo, że liczebność stronnictwa rządowego w parlamencie wynosi zaledwie 2.4%, istnieje możliwość długotrwałości nowego rządu dzięki umiejętności p. Ekmana w uzyskiwaniu sobie poparcia dla poszczególnych posunięć tej lub tamtej strony i uzależniania decyzji od swego poparcia, czego dowiódł już niejednokrotnie w najzawilszych sytuacjach parlamentarnych.

G. K.

Zjazd młodzieży polskiej w Prusach Wschodnich

Korespondencja własna „Hasła Łódzkiego”

W Olsztynie (na Warmji) odbył się dnia 15 bm., zjazd delegatów tak młodzieży męskiej jak i żeńskiej z trzech okręgów i to z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej.

Przewodniczącym związku młodzieży wschodnio-pruskiej Lengą z powiatu sztumskiego, zagajając obrady zjazdu, szczególnie serdecznie powitał przedstawicieli Związku Polaków w Niemczech oraz przedstawicieli Związku Towarzystw Szkolnych. Młodzież polska z Westfalji i Nadrenji nadesłała telegram z życzeniami.

Marszałkiem zjazdu wybrano jednogłośnie Wesołowski z Berlina.

Na zjeździe wygłoszono dwa referaty zasadnicze, jeden dr. Michałka z Berlina o kształceniu młodzieży na ludzi światłych i szermierzy idei narodowych, drugi przedstawiciela młodzieży polskiej na Mazowszu prus-

kiem Habanta ze Szczytna na temat: „Odwagi nam potrzeba”.

Praca wśród młodzieży w Prusach Wschodnich była bardzo intensywna. Mimo to Związek nie zdołał powiększyć liczby członków, bowiem choć się podniosła liczba członków na Warmji i w Malborskiem spadła na Mazurach.

Towarzystwa nasze po wsiach nie mogą otrzymać sal na zebrania lub obchody, dalej wynalazła niemieczyna wiele innych rodzajów walki z ludnością polską, jako to: wydalanie z pracy, napady mniej lub więcej niebezpieczne, odmowy pożyczek z funduszy Osthilfe itd. Leczą z drugiej strony Niemcy takimi sposobami walki bezwzględnej wyrabiają w Polakach energję czynu i walki. Trudności i prześladowania są zadatkami przyszłego zwycięstwa, jakie odniesie ruch narodowy na ziemiach rdzennie polskich podlegających Rzeszy niemieckiej.

KOBIETA, która kocha sercem...
KOBIETA, która kocha zmysłami

CARMEN BONI I GINA MANES

potężnym arcydziele erotycznym

„MIASTO MIŁOŚCI”

z IWANEM PETROWICZEM

wkrótce kino „CZARY”

4 gwiazdy amerykańskiego ekranu:

SUE COROL, REGINALD DENNY

Glenn Tryon, Betsy Lee

we wspaniałym przebojowym podwójnym programie:

I. „SYN SZCZĘŚCIA”

II. „NOCNY PTASZEK”

Wkrótce kino „PALACE”

Otwarcie Kongresu P.E.N. -- klubów Ambasadorowie współczesnej literatury w Warszawie

W sali Sejmowej wczoraj o godz. 11 w południe nastąpiło uroczyste otwarcie

obrad VIII międzynarodowego kongresu PEN-klubów (klubów literackich).

Na zjazd przybyło około 100 osób z ośrodków wybitnych pisarzy Anglii, Ameryki, Argentyny, Austrii, Belgii, Bułgarii, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Lotwy, Norwegii, Niemiec, Rumunii, Szwecji, Węgier, Szkocji, Chin, Kanady i hebrajsko-żydowskich.

Otworzył zjazd prezes centrali najznakomitszy pisarz współczesnej Anglii,

John Galsworthy.

Następnie przemówił, jako gospodarz Sejmu, marszałek Daszyński.

Po kolei zabierali głos: minister spraw zagranicznych, p. Zaleski, prezydent miasta p. Słomiński, a wreszcie prezes polskiego PET-klubu — znakomity powieściopisarz Ferdynand Goedel.

Około godz. 12 po uroczystej inauguracji obrad — odbyło się w restauracji sejmowej śniadanie, na którym nastąpiło zapoznanie się obecnych między sobą oraz z zaproszonymi przedstawicielami prasy.

Od godz. 2 do 5 trwać będą obrady kongresu, na których wygłoszony będzie szereg sprawozdań

o sytuacji PEN-klubów

w poszczególnych krajach.

Dzisiejszy wieczór wszyscy uczestnicy spędzą w pięknym teatrze na wyspie w parku Łazienkowskim, jednym z najbardziej urozeczonych zabytków tego typu w Europie. Taniec i muzyka w swych najlepszych kreacjach przemówią

międzynarodowym językiem

do delegatów kilkudziesięciu krajów i narodów.

Bepośrednio po przedstawieniu odbędzie się raut wydany przez p. premera Sławka w pałacyku królewskim w Łazienkach.

Jutro trwać będą obrady kongresu od 10 rano do 5 pop. z przerwą obiadową.

Jutro trwać będą obrady kongresu od 10 rano do 5 pop. z przerwą obiadową.

Po południu herbata wydana przez prezydenta miasta, wieczorem — przyjęcie

u ministra Zaleskiego.

W niedzielę o godz. 11 zrana oficjalne zamknięcie kongresu, o godz. 8 i pół wiecz oficjalny bankiet pożegnalny w Hotelu Europejskim, zakończony rautem, wydanym przez zarząd polskiego P. E. N. Klubu.

W poniedziałek o godz. 3 pop. odjazd na zwiedzanie Krakowa i Wawelu, gdzie we wtorek odbędzie się przedstawienie „Odprawa posłów greckich“.

W środę — zwiedzanie Zakopanego, Tatry i Pienin. Pożegnanie w Morskiem Oku. Wyjazd delegatów z Polski.

KŁĘSKA POŻARÓW

Około 50 proc. stanowią pożary spekulacyjne

Nigdy jeszcze nie obfitowała Polska w tyle pożarów, co w obecnym roku. Co dzień z różnych stron kraju donoszą o masowych ogniach, wyrządzających milionowe szkody, co kilka dni czyta się, że cała wieś poszła z dymem, pożarłszy dobytek wieśniaczy.

Pożarów mieliśmy zawsze więcej, niż inne narody. Winna temu drewniana budowa domów, stosowana ze względu na taniość i obfitość materiału.

Co jednak jest przyczyną, że pożary stały się codziennym chlebem wsi, kłęską, do której się przyzwyczajono?

Powiedzmy otwarcie:

Około 30 proc. stanowią pożary spekulacyjne, spowodowane chęcią zysku lub ratowania się przed bankructwem, co szczególnie ma miejsce przy ubezpieczeniu towarów i fabryk.

Towarzystwa ubezpieczeń żądały dawniej świadectw niewinności przy wypłacie odszkodowań tylko w sporadycznych wypadkach, obecnie wprowadziły przedkładanie tychże w każdym wypadku, aby spowodować władze do ostrzejszego dochodzenia przyczyn pożarów.

Wiadomo wszystkim, że budynki wiejskie są ubezpieczone przymusowo. W ostatnich czasach wysokość kwoty ubezpieczonej tak podniesiono, że wywołanie pożaru jest niezłym materialnym interesem.

Chęć zysku rodzi podpalaczy. Nikogo to nie obchodzi, że ponosi szkodę państwo.

— Wszak państwo to nie ja! — mówi do siebie zbrodniarz, przykładając zapalniczkę do strzechy. I idą z dymem domy, obory, zboże, bydło i całe osiedla...

Weterani armji polskiej przybyli wczoraj z Ameryki do Warszawy

Wczoraj o godz. 7,05 pociągiem z Gdyni przybyła wycieczka weteranów armji polskiej w Ameryce w liczbie 56 osób, pod kierownictwem preza Rzeskiego. Na powitanie rodaków z Ameryki przybyli: wiceminister pracy i opieki społecznej gen. Hubicki, wicewojewoda m. Warszawy p. Olpiński, komendant miasta plk. Wieniawa-Długoszowski, delegacja strzelców, oraz przedstawiciele prasy.

Na dworcu ustawił się pluton federacji związku Obrońców Ojczyzny ze sztandarem, kompanja Legji Akademickiej ze sztandarem i orkiestra 30 p. p.

która odegrała hymn amerykański.

Po przejściu do salonu recepcyjnego dworca przemówił w gorących słowach pos. Cieplak, witając przybyłych rodaków w imieniu komitetu przyjęcia nie jako gości, lecz jako tych, którzy mają równe prawa do Polski, o której wolność i niepodległość wspólnie walczyli. Odpowiedział przewodniczący wycieczki prezes Rzeski, wyrażając radość z przybycia do Ojczyzny, oraz wznosząc okrzyk na cześć Polski. Po krótkim cercle i wspólnej fotografii, rodacy z Ameryki udali się do swoich kwater.

Katastrofa samochodowa pod Ostrogiem Pięciu uczniów odniosło ciężkie rany

Z Ostroga do Zdołbunowa wyjechała samochodem ciężarowym na ćwiczenia przysposobienia wojskowego grupa uczniów złożona z 24 osób. W drodze samochód wskutek nieuwagi szofera wywrócił się.

Wszyscy uczniowie zostali wyrzuceni do rowu,

wielu odniosło rany.

Wiadomość o katastrofie została zakomunikowana do Ostroga, skąd wyruszył na pomoc samochód ratunkowy z lekarzem.

Pięciu ciężko rannych przewieziono do szpitala. Lżej rannych rodzice zabrali do domu.

Zjazd biskupów polskich

W przyszłym tygodniu przybędą do Poznania na zjazd episkopatu polskiego, wszyscy nasi arcybiskupi i biskupi oraz 4-ch biskupów unickich. Obrady rozpoczną się w dniu 24 bm. pod przewodnictwem J. Em. Ks. Prymasa Hłonda. Zjazd poruszy szereg ważnych spraw, dotyczących Kościoła św. w Polsce.

Organizacja sądownictwa w Polsce

W najbliższym czasie projektowane jest rozszerzenie działalności prokuratury generalnej. Między innymi zostaną utworzone oddziały prokuratorskie w miastach wojewódzkich, a przede wszystkim powstaną w Toruniu i Lublinie.

Bank Rzemieślników Łódzkich w Łodzi

Spółdzielnia z ogr. odp.

Łódź, ul. Kilińskiego 123
(gmach Towarzystwa Rzemieślniczego „Resursa“)

przyjmuje

wkłady oszczędnościowe od jednego złotego za oprocentowaniem, terminowe i na każde żądanie oraz zapisy na udziałowców Banku.

Załatwia wszelkie operacje bankowe.

1003

Przy dźwiękach dzwonu Zygmunta Procesja Bożego Ciała w Krakowie

Odbyla się w Krakowie uroczysta procesja Bożego Ciała z Wawelu na Rynek krakowski. Procesję prowadził ks. metropolita Sapieha.

W uroczystości wzięło udział kilkanaście tysięcy osób władze państwowe, wojskowe i miejskie oraz oddziały wojskowe. Podczas procesji dzwonił dzwon Zygmunta.

Uratował dzieci z płonącej obory

We wsi Zagościńcu (gm. Ręczaje pow. ra. dzymiński) wybuchł pożar w stodole murowanej And. Bartkiewicza. Na ratunek rzucili się uczniowie z pobliskich 2-ch szkół, personel nauczycielski, letnicy, a także gospodarze.

W czasie akcji przybyły 3 oddziały straży, 2 z Wołomina i 1 z Kobyłki. Oprócz stodół spaliła się obora i komórka. Pod pułapem obory znajdowało się dwoje dzieci zięcia Bartkiewicza, Stan. Raniszewskiego.

Bartkiewicz wskoczył do płonącej obory i uratował dzieci. Na jednym z nich, które było w kołysce zatliły się już włosy. Przyczyna pożaru — zaproszenie ognia.

Trudności żeglugowe na Wiśle

Wskutek długotrwałej pogody upalnych dni stan wody na Wiśle znacznie się obniżył i wynosi 85 cm. pod Krakowem do 145 cm. pod Toruniem — poniżej poziomu normalnego Woda w dalszym ciągu opada.

Skutkiem niskiego poziomu wody żegluga na Wiśle jest w dużym stopniu utrudniona. Począwszy od Zawichostu aż do samego Tczewa co jeden lub co kilka kilometrów utworzyły się na Wiśle bardzo liczne przemiały, czyli miejsca płytkie tuż obok głównego nurtu, na których bardzo często utykają statki i które zmuszają statki do lawirowania wszerz koryta w celu zaniesienia dogodnego przejścia. Na Wiśle pod Plockiem pracuje pogłębiarka „Prypec“, która toruje drogę statkom przez utworzone tam mielizny.

Pogodne lato w kąpieliskach

CIECHOCINEK. Pogoda piękna, temperatura dochodzi do 32 stopni C. Napływ gości duży. Cena dziennego utrzymania od 9—18 zł. Pokoje od 2,80 zł. do 5,8 zł. dziennie. Dnia 22 b. m. otwarcie Wystawy regionalnej Kujawsko-Dobrzyńskiej.

JASTRZĘBIE-ZDRÓJ. Sezon główny rozpoczął się dn. 15 czerwca. Zaprowadzono cały szereg ulepszeń dla wygody kuracjuszy. W parku i Kasynie zdrojowym koncertują 3 razy dziennie dwa doborowe zespoły orkiestry zdrojowej.

RABKA-ZDRÓJ. Pogoda wciąż piękna, temperatura 28 stopni C., lekki wiatr wschodni. Zjazd gości dość liczny, w parku koncertuje orkiestra zdrojowa, w klubie ohywatelskim i restauracji zakładowej „Pod Gwiazdą“, produją się pierwszorzędną orkiestrę salonową. Ceny wszędzie przystępne.

TRUSKAWIEC. Coraz liczniejsza frekwencja gości. Wycieczki młodzieży akademickiej, szkolnej, — ostatnio liceum krzemienieckiego — rozkoszują się pięknem Truskawca i okolicy.

ZALESZCZYKI. Zaleszczyki toną w słońcu, na plażach rozkoszują się letnicy. Od 15 czerwca kursują bezpośrednio wagony Lwów-Zaleszczyki. Podróż ze Lwowa przez Kołomyję pociągiem pospiesznym trwa 7 godzin.

ZAKOPANE. Wśród wspaniałej od kilkunastu dni, pogody nastąpiło w dniu 15 b. m. oficjalne otwarcie sezonu letniego w Zakopanem inauguracyjnym koncertem orkiestry symfonicznej, utworzonej przez Związek Przyjaciół Zakopanego. Na czele orkiestry stoi popularny muzyk i kompozytor Antoni Furmański. Orkiestra grywać będzie dwa razy dziennie w parku klimatycznym.

KRONIKA

CZERWIEC.

21

SOBOTA

DZIS

Alojzego

JUTRO:

Paulina

W s. słońca g. 3 m. 4
Zachód g. 19 m. 56

Na marginesie

Paul Verlaine

PRZEDWIECZERZ

Czerwony księżyc powstaje z za
[chmury
Wśród płasających mgieł ponocnych,
[łaka
Zasypia, dymiąca, i wieńczy się
[blaka
W zielonych sitach, gdzie grają żab
[chóry.

Lilje się wodne stulają na
[fali...
We mgle jak widma majaczą
[topole
Proste i zwarte w gasnącej
[oddali.
Po krzakach krząta przelotne
[luciole.

Puszczyle na przestwór wypływa
[w swej łodzi,
Szybując w mroku bez żagla
[i steru...
Blask się z zenitu w mgłę sący
[bez szmeru,
Biała powstaje Wenus. Noc
[nadchodzi.

Tłum. Br. O.

Nabożeństwa polskie
w kościołach ewangelickich

Dziś o godzinie 11 w południe odbędzie się w kościele św. Trójcy nabożeństwo w języku polskim dla młodzieży szkolnej z okazji 400 lecia Konfesji Augsburskiej. Nabożeństwo odprawi ks. Kotula.

W niedzielę dnia 22 b. m. odprawi nabożeństwo polskie w kościele św. Trójcy o godzinie 12 w południe ks. Kotula, w kościele św. Jana w tym samym czasie ks. Lipski.

Powrót p. wojew. Jaszczolta
z Warszawy

W dniu wczorajszym w godz. przedpołudniowych powrócił z Warszawy wojewoda łódzki p. Jaszczolt i objął niezwłocznie urządowanie.

Pan wojewoda Jaszczolt bawił w przeciągu 2 dni w Warszawie w sprawach służbowych. (w)

Pobór rocznika 1909 i 1908

W dniu dzisiejszym przed komisją poborową Nr. 1 przy ulicy Zakatnej 82 winni stawić się poborowi rocznika 1909, zamieszkał na terenie 11 kom. pol. o nazwiskach na litery: A. B. C. D. E. F. H.

Przed komisją poborową Nr. 2 przy ulicy Ogrodowej Nr. 34 winni stawić się poborowi 1909 zamieszkał na terenie 14 kom. pol. o nazwiskach na litery: I. J. M.

Przed komisją poborową Nr. 3 przy ulicy Al. Kościuski 21 winni stawić się poborowi roczników od 1883 do 1906, którzy dotychczas nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej i nie stawiali wogóle przed komisją poborową, zamieszkał na terenie 2, 3, 5, 8, 9, 11, kom. pol. p. o nazwiskach na litery: od A do Z. włącznie.

Na komisję należy przynieść dowody osobiste stwierdzające tożsamość osoby, zaświadczenie rejestracji, kartę zwolnienia ze służby wojskowej oraz inne posiadane dokumenty.

000

W trosce o młodzież polską zamieszkałą w Niemczech

Ze Związku Obrony Kresów Zachodnich

Martyrologia wrzesińska nie była ostatnim etapem w ataku niemieczyny na Polskę. Metody polityczne niemieckie, zmierzające do wynarodowienia ludności polskiej w Niemczech, mają w dalszym ciągu szerokie zastosowanie.

Dla Polski jest rzeczą jasną, że Niemcy w możliwie najkrótszym czasie chcą zgermanizować wszystkich Polaków na terytorjum Niemiec, aby później tym śmiało i pewnie wyruszyć na podbój ziem polskich.

Obok innych prac swoich Związek Obrony Kresów Zachodnich prowadzi

od lat 8-u uciążliwą walkę z naporem niemieckim, oprócz tego rok rocznie przeprowadza akcję kolonji letnich. Apeluujemy do Was Rodacy: przyjdźcie nam z pomocą, pomóżcie nam w walce z germanizacją dzieci polskich, czuwajcie nad niebezpieczeństwem niemieckim. Przyjdźcie nam z pomocą przedewszystkiem przy urządzaniu kolonji letnich dla dzieci polskich z Niemiec, które od lat 8-u sprowadzamy poto, aby je przekonać, że to wszystko, co slyszy o Polsce w szkołach niemieckich jest nieprawdą, fałszem i obłudą. W ten sposób pragniemy

w młodocianych duszach wzbudzić uczucie narodowe polskie, które stać się może i naprawdą istotnie staje się punktem obronnym w walce z naporem hydro niemieckiej, sięgającej stale i systematycznie nietylko po ziemię polskie, ale i dusze polskie. Wpajamy w dzieci przekonanie, że jest ich obowiązkiem oraz ich rodziców domagać się szkoły polskiej, która prawnie się im należy.

Związek Obrony Kresów Zachodnich w Polsce w roku 1923 sprowadził do Polski 436 dzieci, w roku 1924 — 967; w roku 1925 — 2360; w roku 1926 — 4773; w roku 1927 — 9411; w roku 1928 — 13,370; w roku 1929 — 10,524 dzieci. W roku bieżącym wobec wzrastającego naporu germanizacyjnego Z. O. K. Z. sprowadza 16,000 dzieci na okres letni.

Zarząd Obwodu Łódzkiego Związku Kresów Zachodnich urządza w roku bieżącym kolonję dla 160 dzieci w Dzierżanym pow. Łódzkiego, niezależnie od tego powiatowy Komitet Kolonji na terenie województwa łódzkiego przyjmie 350-ro dzieci.

Wzorem lat ubiegłych apelujemy do wszystkich serc troskających się o los Polski i los Polaków w Niemczech i ich dzieci, prosząc gorąco o zgłaszanie darów w naturze i gotówce: Związek Obrony Kresów Zachodnich. Łódź — Al. Kościuski 53 — tel. 158-04 codziennie od godz. 16 do 20-ej.

Zmiany personalne
w garnizonie łódzkim

Jak się dowiadujemy, na mocy rozkazów opublikowanych w ostatnim Dzienniku Personalnym M. S. Wojsk. p. pułk. dr. Mieczysław Marks mianowany został szefem sanitarnym D. O. K. 4 Łódź, pułk. dr. Antoni Więckowski komendantem szpitala wojskowego, zaś podpułk. Józef Mekster i filji W. Z. Z. A. przeniesiony został na szefa intendy do Brześcia. (w)

Wyjazd gen.
Olszyny-Wilczyńskiego

W dniu wczorajszym wyjechał z dworca Kaliskiego dowódca 10 dyw. piech. gen. Olszyna Wilczyński, udając się na urlop wypoczynkowy do Zaleszczyk.

Pana gen. żegnał na dworcu sztab dywizji z maj. Kluską szefem sztabu 10 dyw. piechoty na czele. Generałowi Olszynie Wilczyńskiemu wręczył kwiaty kap. Gromczyński w imieniu korpusu oficerskiego.

Generała Olszynę Wilczyńskiego w czasie nieobecności zastępować będzie p. pułk. Rotarski. (w)

Wynik wyborów do rady gminy Czarnocin

Zamieszczona przez nas we wczorajszym numerze „Hasła” wiadomość o wyborach do rady gminy Czarnocin, a nadesłana nam przez agencję reporterską „Wap” zawierała szereg nieścisłych danych, które niniejszem prostujemy.

Wynik wyborów do rady gminnej Czarnocin przedstawia się następująco:

B.B. otrzymał 2 mandaty (poprzednio 1), „Wyzwolenie” 5 (poprzednio 11), Str. Chłop. 3 (poprzednio 0) P.P.S. C.K.W. 1 (poprzednio 0), Str. Nar. 1 (poprzednio 0).

Uprawnionych do głosowania było 2041 osób, głosowało 407 osób.

Specjalne przepisy dla sprzedawców lodów

Jak się dowiadujemy w najbliższych dniach rozpocznie się sprawozdanie skrzynek i wozów ulicznych z lodami.

Rewizje te będą miały na celu skonstatowanie czy sprzedawcy uliczni lodów stosują się do obowiązujących przepi-

sów, a mianowicie czy posiadają zaświadczenia firmy, która lody te fabrykowa.

W razie nieposiadania takiego świadectwa policja konfiskować będzie wózki z lodami oraz nakładać na sprzedawców wysokie kary. (p)

Na tropie

sprawców włamania do Banku Handlowego

Jak się dowiadujemy wydział śledczy w Kielcach doniósł telefonicznie w dniu wczorajszym iż został tam zatrzymany niejaki Wacław Zrubek, przy którym znaleziono 1 banknot 5 dolarowy.

Władze kieleckie wysnuły podejrzenie, iż banknot ten pochodzi z kradzieży dokonanej w łódzkim banku handlowym.

Władze śledcze w Łodzi wydelegowały do Kielc wywiadowcę celem doprowadzenia dochodzenia.

W razie, gdyby się okazało, że banknot ten rzeczywiście pochodzi z kradzieży w Banku Handlowym władze łódzkie byłyby w możności już w niedługim czasie ustalić sprawców włamania. (w)

Zamach samobójczy bezrobotnego bankowca

W dniu wczorajszym wezwano pogotowie na ulicę Sienkiewicza 31, gdzie w mieszkaniu własnym popełnił zamach samobójczy Wacław Zochowski biuralista zam. w tymże domu.

Zochowski strzelił do siebie dwukrotnie z rewolweru, raniąc się w lewe przed-

ramię i klatkę piersiową wyżej serca.

Jak ustalono Zochowski korzystając z nieobecności domowników usiłował odebrać sobie życie.

Powodem zamachu samobójczego był brak pracy, a co zatem idzie nędza. (p)

Dwa miesiące więzienia za przypadkowe zabicie kochanki

W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy pod przewodnictwem s. Kozłowskiego w asystencji s. o. Wileckiego i Maurera rozpatrywał sprawę Zygmunta Huberta zam. przy ul. Abramowskiego 26.

Szczegóły tej sprawy przedstawiają się bardzo sensacyjnie.

Hubert od 10 lat mieszkał razem ze swą kochanką Ludwiką Torbą w mieszkaniu swem przy ul. Abramowskiego.

W początkach bieżącego roku stracił pracę i utrzymywał się z zapomogi.

W tym czasie Torba zachorowała poważnie na płuca i lekarze stwierdzili u niej gruźlicę.

W dniu 30 kwietnia 1930 roku r. Hubert przyszedł wieczorem do domu zupełnie pijany po przechulaniu całej zapo-

Kiedy kochanka poczęła mu robić z tego powodu wyrzuty Hubert uderzył ją kilkakrotnie w twarz.

Pobity kobieta wybiegła na schody lecz Hubert pobiegł za nią i uderzył ją jeszcze kilka razy pięścią w głowę i szyję.

Kiedy sąsiedzi przybiegli na pomoc Torba już nie żyła.

Okazało się, iż uległa ona uduszeniu skutkiem silnego ciosu w gardło.

Na wczorajszej rozprawie Hubert do winy się nie przyznał tłumacząc iż nie miał zamiaru krzywdzić nawet swej kochanki, uderzył ją tylko po pijanemu nie wiedząc, iż uderzenia jego będą miały tak tragiczne skutki.

Sąd po wysłuchaniu przemówienia prok. Suskiego skazał Zygmunta Huberta na 2 miesiące więzienia. (p)

Wielki wybór wózków dziecięcych krajowych zagranicznych łożek metalowych; wyznaczkami amerykańskie materace wyścielane oraz materace sprężynowe higieniczne „Patent” do meblowych łożek podług miary nabyć można najtaniej i na najdogodniejszych warunkach w fabrycznym składzie

„DOBROPOL“

Łódź Piotrkowska 73

w podwórzu, tel. 1-58-61

29

Przeciwko redukcji dni pracy

W dniu wczorajszym na Polesiu Konstantynowskim odbył się wiec robotników sezonowych, na którym postanowiono przeciwstawić się energicznie zarządzeniom Magistratu redukującym ilość dni pracy na robotach sezonowych. W tym celu w dniu 23-go b. m. robotnicy sezonowi zamierzają przerwać pracę i udać się pod Magistrat. Demonstracja ta odbędzie się pod hasłem anulowania przez Magistrat uchwały Nr. 530 postanawiającej redukcję dni pracy.

Wyjaśnienie

W związku z notatką p. t. „Roboty na wykończenie domów na Polesiu“ zamieszczonej w Nr. 161 „Hasła Łódzkiego“ z dnia 15 b. m., Magistrat m. Łodzi, na podstawie art. 21 i 22 „Dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych z dnia 7 lutego 1919 roku („Dz. Praw P. P.“ Nr. 14, poz. 186) — prosi o opublikowanie następującego sprostowania:

1) Nieprawdą jest jakoby Magistrat z różnych powodów formalnie nie dokonał konkursu na wykończenie 6 kamieni na Polesiu Konstantynowskim i — pomijając najniższą ofertę firmy „Ch. J. Tyller“ — zarządził przetarg ustny. Prawdą natomiast jest, że zarządzenie przetargu było zupełnie formalne i zgodne z p. 14 warunków przetargu, które oferentom były znane, co stwierdzili własnoręcznie podpisami na załączonej do oferty deklaracji. Prawdą jest również, że do przetargu zaproszono wszystkich oferentów, których wadja odpowiadała warunkom przetargu, firmy zaś „Ch. J. Tyller“ nie zaproszono dlatego, że nie złożyła ona dającego dostateczne zabezpieczenie wadium.

2) Nieprawdą jest, że roboty przy wykończeniu wspomnianych 6 domów powierzono firmie „L. Tyller“. Prawdą natomiast jest, że Magistrat uchwały takiej dotychczas nie powziął. Sprawa ta zostanie rozstrzygnięta dopiero na najbliższym posiedzeniu Magistratu.

B. Dudziński
Kierownik
Oddziału Prasowego

Prezydent
B. Ziemięcki.

Nagle zasłabnięcie

W dniu wczorajszym przy ul. Ks. Skarupki 1 zasłabła nagle 24-letnia Stanisława Włodarczyk, bezrobotna, zamieszkała przy ul. Warszawskiej 14.

Przyczyną omdlenia — porażenie słoneczne.

Takiemu samemu wypadkowi porażenia słonecznego uległa przed katedrą podczas procesji Bożego Ciała 51-letnia Teresa Smolarz, bezrobotna, zamieszkała przy ulicy Brzezińskiej 18.

Wzywany lekarz pogotowia przewiózł obie kobiety w stanie osłabionym do szpitala. (w)

Nocne dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: Wójcickiej (Napiórkowskiego 27), W. Danieleckiego (Piotrkowska 127), P. Inickiego i Cymy (Wólczńska 37), S-rów Leinwebera (Pi. Wolności 2), J. Hartmana (Młynarska 1), J. Kahana (Limanowskiego 81), J. Kłupta (Kątna 54).

GAZETKA MÓWIONA W S. O. R-ZE.

Jak w ubiegłych tygodniach odbędzie się w niedzielę dnia 22 b. m. o godz. 11ej rano w Stowarzyszeniu Oświaty Robotniczej, mieszczącym się w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 73, w lokalu Łódzkiej Rady Związków Zawodowych gazетка mówiona, poświęcona aktualnym zagadnieniom politycznym.

Między innymi omówione zostaną przez vice-przewodniczącego S. O. R-u p. Dyrektora Wierzbickiego: plan finansowy ministra Rzeszy Moldenhauera, zagadnienie rewizji konstytucji austriackiej i awantury Heimwehry oraz zagadnienie dumpingu sowieckiego.

Po referacie politycznym dyskusja, w której wezmą udział liczni mówcy.

Dalszy ciąg procesu o nadużycia poborowe Szereg fabrykantów łódzkich na ławie oskarżonych

W poniedziałek 23 b. m. rozpocznie w nowym gmachu Sądu Okr. w Łodzi wielki proces o nadużycia poborowe.

Jako oskarżeni zasiadają fabrykanci łódzcy: Serejski, Daube, Steigert i Elzner oraz ich synowie a także „macherzy“ Lenga, Bęczkowska, 2 B-cia Lilsteinowie i Marja Konczakowska.

Jako świadkowie m. innymi figurują

skazani już przez Sąd Wojskowy lekarze mjr. Wołoszynowski, i por. Labega.

Proces potrwa tydzień i budzi w mieście olbrzymie zainteresowanie, obronę wnoszą między innymi adwokaci Kazimierz Sterling, dr. Surlej, Mieczysław Lewy oraz adlik. ad. Mieczysław Goldfa.

(w)

Konferencja Izby Rzemieślniczych w Łodzi

W dniu 22 czerwca b. r. t. j. w niedzielę odbędzie się w Łodzi w sali Rady Miejskiej konferencja międzyzbiowa przedstawicieli wszystkich samorządów rzemieślniczych w Polsce.

Porządek dzienny zjazdu następujący:

1. Wybór Prezydium Konferencji.
2. Zatwierdzenie protokołu II Konferencji Izby Rzemieślniczych.
3. Sprawozdanie Izby tymczasowo urzędującej.
4. Sprawa Zjazdu u p. Ministra Przemysłu i Handlu.

5. Sprawy dotyczące organizacji rzemiosła.
6. Sprawa kart rzemieślniczych.
7. Sprawy podatkowe.
8. Sprawy kryzysu w szewctwie.
9. Sprawy kryzysu budowlanego.
10. Sprawy szkolnictwa i opieki nad terminatorami.

Konferencja powyższa ma przygotować grunt do walnego Zjazdu Izby Rzemieślniczych mającego się odbyć w Warszawie z udziałem p. Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz delegatów ciał ustawodawczych. (I)

Łodzianie są mięsożerni Spożycie mięsa w ciągu ostatnich dwóch tygodni

Łódź, w porównaniu z innymi miastami, konsumuje stosunkowo dużo mięsa, procentowo więcej, niż jakiegokolwiek inne miasto w Polsce, prócz Warszawy. W ciągu ostatnich miesięcy spożycie mięsa w Łodzi nieco spadło, z przyczyny bardzo prostej: mięso jest artykułem zbyt drogim, aby mogło stanowić codzienną potrawę robotnika, a więcej jeszcze — bezrobotnego.

Obliczenia statystyczne za pierwsze dwa tygodnie miesiąca czerwca r. b., zebrano w obu rzeźniach, miejskiej i bałuckiej, wykazują, iż ubito tam: bydła rogatego 1.340 sztuk, wagi 224.336 kg., cieląt — 4.306 sztuk, o wadze — 373.900

kg., świń — 4.139 sztuk, o wadze łącznej — 358.690 kg., owiec i baranów — 347 sztuk, wagi 43.715 kg., pozatem łodzianie skonsumowali w ciągu ostatnich dwóch tygodni 4 konie. Łodzianie więc, w ciągu czasu od 1 do 15 czerwca r. b., skonsumowali 10.142 sztuki bydła i trzody, o łącznej wadze — 1.000.641 kg.

Na pewien spadek konsumcji mięsa wpięły również panujące w czerwcu upały, bowiem z jednej strony rzeźnicy, wobec nie dysponowania odpowiednio obszernymi chłodniami, obawiają się czynić zapasów mięsa, z drugiej znowu społeczeństwo, goniąc za sezonowymi nowalijkami, mniej się oddaje mięsożerstwu. (s)

50-letni jubileusz pracy nauczycielskiej

Jest powszechnie wiadomem, że ze wszystkich zawodów-nauczycielski należy do najtrudniejszych.

Praca nauczycielska jest ciężką, niewdzięczną, wyczerpującą fizycznie i umysłowo. Po kilku czy kilkunastu latach lamie nauczyciela trud, a nielitościwa macocha - gruźlica chwytła w objęcia.

Za myślę, niszczący płuca i gardło, skracający życie i wpędzający w grób, zasłużył nauczyciel na cześć i uznanie społeczeństwa.

Rzadkie bywają jubileusze nauczycielskie, bo rzadko kto ich dożywa. Dwudziestopięcioletni jest niestychanym unikatem, a pięćdziesięcioletni... chyba cudem, chyba marzeniem!

A jednak... Szkolnictwo miasta Łodzi święcić będzie ów cud:

50 LETNI JUBILEUSZ NIEPRZERWANEJ PRACY NAUCZYCIELSKIEJ KIEROWNIKA SZKOŁY Powszechniej P. JANA SAWICKIEGO.

Ille sily charakteru i wytrwałości, zaparcia się siebie i mozołów, poświęcenia i ofiary tkwi w tym złotym okresie życia Jubilata! Zwalczał w czasie niewoli na-

jeżdząc, borykał się w czasie wojny światowej z niedostatkami szkoły. Los dał Mu dożyć największego szczęścia: niepodległości Polski. I tu nie ustal w pracy, kształtując młode dusze wedle wymagań swojskiej, własnej psychiki.

Święci się rozgłosnie jubileusze sław teatralnych, muzyków i śpiewaków. O ileż uroczystej powinno się uczcić zasługi szalonego wychowawcy młodzieży!

Niechaj nauczycielstwo zabierze w tej sprawie głos! Niech władze oddadzą hold zasłudze! Niech społeczeństwo skłoni głowę przed Jubilatem!

Wedle otrzymanych ze sfer nauczycielskich wiadomości uroczystość jubileuszowa odbędzie się w niedzielę dnia 22 b. m. O godz. 9,30 zostanie odprawione w kościele św. Piotra i Pawła (ul. Nawrot 134) przez ks. proboszcza Rybusa uroczyste nabożeństwo. Następnie odbędzie się w Domu Ludowym (ul. Przejazd) Akademia połączona z produkcjami muzyką-wokalnymi.

Z okazji niezwykłej uroczystości składamy Czcigodnemu Jubilatowi najgorętsze życzenia. Ad multos annos!

STALE AUDYCJE. Sygnał czasu 11,58 i 12,58 na wszystkie stacje. W Warszawie 13,10 komunikat meteorologiczny.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ

Niedziela, dnia 22 czerwca 1930 roku.

ŁÓDŹ: 10,15 — Nabożeństwo z Katedry Poznańskiej. 11,58 — 12,10 — Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie i odczytanie programu dziennego. 12,10 — 13,15 — Muzyka z płyt gramofonowych. Gramofon i płyty z firmy A. Klinbeil, Łódź ul. Piotrkowska 160. 1. Beethoven: Uwertura „Leonora“ Nr. 3. 2) Gaertner: Taniec wiedeński Nr. 1. 3) Verdi: 2 arje z op. „Traviata“. 4) Hand: Czajkowskiana. 5) Lehar: Arja z op. „Kraina śmiechu“. Muzyka taneczna. 13,15 — 16,15 — Przerwa. 16,30 — Bayer: Wiazanka z baletu „Wieszka lalek“ — odegra orkiestra P. R. (tr. z Warszawy). 16,30 — 16,50 — „Co mówią liczby“ — wygl. inż. Kazimierz Morris (tr. z Warszawy). 16,50 — 17,10 — Muzyka (tr. z Warszawy). 1. H. Brzeziński; 2. dawne polonezy. 2) St. Moniuszko: Piosnka żołnierska. 3) K. Kratzer: Dumka. 4) Kurpiński: Krakowiak z baletu „eWsele w Ojcowie“. 5) A. Wroński: 2 mazury „Dla Warszawy“ — odegra orkiestra P. R. 17,10 — 17,25 — „Prawdy i bajki w historii“ wygłosi prof. H. Mościcki (tr. z Warszawy). 17,25 — Koncert popularny Reprez. Orkiestry Policji Państwowej m. st. Warszawy, pod dyr. A. Sielskiego. 1) Mozart: Uwertura do op. „Wesele Figara“. 2) Ch. Gounod: Fantazja na tematy z op. „Faust“. 3) G. Verdi: Cavatina z op. „Ernani“. Solo barytonowe wykona S. Bogusławski. 4) St. Moniuszko: Tańce góralskie z op. „Halka“. 5) G. Verdi: Finał II aktu z op. „Aida“. 6) St. Moniuszko — F. Konopasek: Fantazja na tematy z op. „Straszny Dwór“. 7) R. Wagner: Wejście gości na Wartburg z op. „Tannhauser“. 18,35 — 18,50 — Wiadomości przyjemne i pożyteczne (tr. z Warszawy). 18,50 — 18,50 — 19,20 — Rozmaitości, komunikaty, odczytanie programu na dzień następny i płyty gramof. 19,20 — 19,50 — Pół godziny zarezerwowano na djalogi Pen-Klubu. 19,50 — 20,00 — Płyty gramof. i sygnał czasu z Warszawy. 20,00 — 21,00 — Recital fortepianowy prof. Aleksandra Michałowskiego, poświęcony utworom Chopina. 1) Preludjum cis-moll op. 45 2) Ballada G-moll 3) Nokturn g-moll op. 37 Nr. 1, 4) Etiuda as-dur op. 25 Nr. 1, 5) Preludjum b-moll, 6) Scherzo h-moll, 7) 2 mazurki f-moll op. 63 Nr. 2 i g-dur op. 50 Nr. 1, 8) 2 walce: as-dur op. 64 Nr. 3 i des-dur op. 61 Nr. 1 — w opr. Al. Michałowskiego. 21,00 — 21,15 — Kwadrans literacki. Feliks Brodowski „Dwie opowieści“. 21,15 — 22,00 — Koncert popularny z Doliny Szwajcarskiej. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonii Warszawskiej i solista. 1) M. Szumborski: Marsz. „Tivoli“. 2) St. Moniuszko: Uwertura do op. „Halka“. 3) Solista. 4) Liszt: Rapsodia węgierska Nr. 2, 5) J. Strauss: Walc „Jaskółki wiedeńskie“. 6) K. Namysłowski Mazur „Podkówecki daje ogień“. 22,00 — 22,15 — Feljton „W mieście ruin i w Wenecji Północnej“ — wygl. p. Jerzy Szyz Bohusz. 22,15 — 24,00 — Komunikaty: meteor., polic., sport. i inne oraz muzyka taneczna.

KRAKÓW: 11,00 — Naboż. z Katedry pozn. 12,10 — 13,00 — Koncert płyt gramofon. 15,50 — Muz. z Warszawy. 16,20 — Muz. z Warszawy. 16,50 — 17,00 — Muz. z Warszawy. 17,25 — Koncert z Warszawy. 19,20 — 19,50 — Transm. z Warszawy. 20,00 — Koncert wiecz. 23,00 — 24,00 — Trasm. muz. tan.

POZNAŃ: 11,00 — Naboż. z Katedry pozn. 17,45 — 18,15 — Aud. dla dzieci. 18,45 — 19,40 — Koncert gramofon. 20,00 — Interludium muz. 20,30 — 22,00 — Koncert muz. polskiej. 22,15 — 24,00 — Muz. tan. z kaw. „Wielkopolska“.

KATOWICE: 11,00 — Nabożeństwo z Katedry pozn. 12,05 — 13,00 — Koncert z płyt gramof. 15,50 — 17,05 — Koncert popul. z udz. zesp. instrument. P. R. w Katowicach 17,25 — 18,35 — Koncert z Warszawy, 18,50 — 19,00 — Intermezzo muzyczne. 20,00 — 21,00 — Koncert z Warszawy. 21,15 — Koncert popul. z Warszawy. 23,00 — 24,00 — Muzyka lekka.

ZAGRANICZNE.

11,05 — Wiedeń. Koncert symfoniczny. 19,30 — Frankfurt. Transm. z Opery Frankfurckiej. „Student zebrał“ — operetka Milleckera.

20,00 — Lipsk. Transm. z Teatru Miejskiego w Halle. „Boccaccio“ — operetka Suppe'go. 20,15 — Wrocław. Transm. z Lobetheater. „Wypredań posezonowa“ — słuchow. Maxa Ophülsa, muzyka Harrego Raltona.

20,30 — Medolan. „Hrabia Luksemburg“ — operetka Lehara.

20,30 — Wiedeń. „Leben in dieser Zeit“ — słuchow. Ericha Kastnera, muz. — Edmunda Nicka.

21,02 — Rzym. „Andrea Chenier“ — opera Giordana.

21,10 — Monachjum. „Der Pomeranzen-dieb“ — wesołe słuchowisko Fritza Gerathe-wohla.

Czy jesteś już, jak każe obowiązek, polskiego obywatela — — —

Członkiem Polskiego Czerwonego Krzyża?

Pomagaj Polskiemu Czerw. Krzyżowi ratować Ciebie, wstępując w szeregi Polsk. Czerwonego Krzyża!

Otwarcie kursów dokształcających dla terminatorów

w Instytucie Rzemieślniczym w Łodzi

W dniu dzisiejszym nastąpi otwarcie kursów dokształcających, dla tych terminatorów, którzy nie posiadają świadectwa 3-letniej szkoły dokształcającej zawodowej.

Wykłady odbywać się będą w sali szkoły powszechnej przy ul. Zielonej 32,

w godz. od 9 do 2 po poł.

Na kurs zgłosiło się dotychczas około 50 uczestników.

Kierownictwo kursów powierzone zostało członkom Instytutu Rzemieślniczego. (L)

TEATR I SZTUKA

TEATR POPULARNY.

Ogrodowa Nr. 18.

Dziś sobota i dni następne kapitała rewja „My możemy też”. Ceny miejsc od 50 gr. do 2 zł. do nabycia w kasie teatru.

MIEJSKI TEATR LETNI

Cegielniana 16.

Dziś, jutro i pojutrze „Żydowski król Lir”.

TEATR REWJI W PARKU STASZICA.

„TYLKO U NAS”.

Dziś i jutro rewja wystawiana p. t. „Tylko u nas”.

JULJAN TUWIM w Szopce Łódzkiej

Granej z niezwykle mpowodzeniem w Grane Ogródki Szopce Łódzkiej przybyła jeszcze jedna dodatkowa figura i to nie bylejaką, bo laureat Łodzi sam Julian Tuwim.

Publiczność bawi się doskonale widokiem najpopularniejszych typów łódzkich ich żalami, troskami i radościami.

Z WYSTAWY STYKÓW.

Jak z góry można było przewidzieć wystawa Styków stała się prawdziwym ewenementem dla społeczeństwa łódzkiego, czego dowodem frekwencja przybierająca z dnia na dzień na sile. Rekordowa ilość zwiedzających tę ciekawą wystawę świadczy nieufornie, że Łódź umiała ocenić arcydzieła mistrzów tej miary: co Jan. Adam i Tadeusz Stykowie.

HASŁO SPORTOWE

Dzisiejsze zawody bokserskie Łódź -- Schupo (Gdańsk)

Zgodnie z zapowiedzeniami dziś o godz. 8-iej wiecz. na boisku w Helenowie odbędą się zawody bokserskie reprezentacyjnej drużyny Łodzi z sekcją Policyjnego Klubu Sportowego „Schupo” z Gdańska. Program spotkania przewiduje 8 walk, przy czym wystąpią pary zestawione następująco: w wadze muszej — Spodenkiewicz (Ł) — Taudien (G), w wadze koguciej — Cyran (Ł) i Lentzki (G), w piórkowej — Lipiec (Ł) i Keller (G), w lekkiej — Seweryniak (Ł) i Willschütz, w półśredniej — Baranowski (Ł) i Krauze, w średniej Majer (Ł) i Dunkel, w półciężkiej Konarzewski (Ł) i Witt (G) lub Kumath, w ciężkiej wresz-

cie wadze Stibbe (Ł) i Haase (G).

Mecz powinien zakończyć się zwycięstwem Łodzi, która ma silną obsadę w osobach Cyrana, Seweryniaka, Majera, Konarzewskiego i Stibbego.

Pewne wątpliwości zachodzą co do walki Konarzewskiego, który podobno ma parę kilogramów nadwagi, wobec czego musiałby oddać punkty swemu przeciwnikowi bez względu na aktywny wynik walki.

W ringu sędziować będzie dyr. Kannenberg, najlepszy arbiter w naszym okręgu, punktować zaś będą pp. Olivier (Gdańsk) i Landeck (Łódź).

Imponujący rozwój sportu piłkarskiego

Dowiadujemy się z artykułu p. Roberta Bruna, który szeroko omawia historię piłkarstwa na łamach wiedeńskiego pisma „Der Monjah”, że piłka nożna dobrze znana była narodom starożytnym. Jak się okazuje to już legioniści rzymscy, a także na długo przed Narodzeniem Chrystusa i w Chinach uprawiano z dużym powodzeniem sport piłkarski. Sport ten popierany był bardzo silnie przez cesarskie dynastie.

Dzień 26 października 1863 r. jest dniem historycznym dla piłkarstwa europejskiego, bowiem w dniu tym został powołany do życia angielski związek piłki nożnej, liczący obecnie zgórą 750,000 amatorów i 11 tysięcy zawodowców. W roku 1871 w tej kolebce piłkarstwa europejskiego ufundowano poraz pierwszy puchar, o którego wrą zacięte walki i do dnia dzisiejszego światu. Zawody w Vembley są niejako świętem narodowym Anglii i skupiają na boisku wszystkie sfery towarzyskie z królem na czele.

„Splendid Isolation” Wielkiej Brytanii w piłkarstwie trwała aż do końca ubiegłego stulecia. Anglicy, którzy w tym czasie zorganizowali pierwsze tournee na kontynencie, stali się pionierami piłkarstwa w Europie.

Odtąd piłka nożna niemal we wszystkich krajach w szybkim tempie rozpowszechniła się do niebywałych rozmiarów.

Liczba czynnych piłkarzy, zarejestrowanych w Międzynarodowym Związku piłki nożnej (F. I. F. A.) wynosi obecnie 20 milionów. Znacznie natomiast większa jest liczba zwolenników tego sportu. Wystarczy tylko wspomnieć, że w ciągu jednej soboty zawodom piłkarskim przygląda się około milion widzów.

Swym kunsztem piłkarskim, podbiła więc Anglija cały świat.

Nasz stan posiadania graczy w Związku wynosi około 25.000, a przecież istniejemy zaledwie 30 lat.

Program lekkoatletycznych zawodów kobiecych w Pabjanicach

W uzupełnieniu podanej przez nas wiadomości o mających się odbyć zawodach głównych dla kobiet w Pabjanicach w dn. 21 i 22 b. m., zamieszczamy poniżej szczegółowy program tych zawodów:

Klasa A.: Sobota dn. 21 b. m.: godz. 16 — przedbieg 60 m., 16,15 — skok wdal z miejsca, 16,40 — 100 m. przedbieg, 17 — rzut kulą, 17,30 — 200 m. przedbieg, 18 — 800 m. bieg finał, 18,20 — 4x100 sztafeta, 18,35 — skok w wyż. z rozbiegiem, 19 — bieg 80 m. z płotkami.

Klasa B.: 16,15 — 60 m. przedbieg,

16,40 — skok wdal z miejsca, 17 — 100 m. przedbieg, 17,30 — rzut kulą, 18 — 200 m. przedbieg, 18,20 — 800 m. bieg finał, 18,35 — 4x100 sztafeta, 19 — skok w wyż. z rozbiegiem, 19,20 — 80 m. bieg z płotkami.

Niedziela dn. 22 b. m. Klasa A: godz. 8,30 — bieg 60 m. finał 8,45 — skok wdal z rozbiegiem, 9,15 — bieg 100 m. finał, 9,30 — rzut oszczepem, 10 — bieg 200 m. finał, 11 — rzut dyskiem, sztafeta 4x200 finał.

Zawody odbędą się na boisku K. S. „Kruschender”.

Trzech nowych trenerów pływackich

Jak się dowiadujemy Polski Zw. Pływacki zaangażował trzech nowych trenerów pływackich, którzy trenować będą naszych zawodników. Do okręgu warszawskiego przydzielony został doskonały pływ-

wak szwedzki Sioelin, olimpijczyk szwedzki, do okręgu krakowskiego przydzielono świętego niemieckiego trenera pływackiego Schultza z Magdeburga, wreszcie okręgu poznański otrzymał Węgra Mezeia.

SYTUACJA W LIDZE

Co przyniosą jutrzejsze spotkania?

Jutrzejszy dzień przynosi aż pięć spotkań drużyn ligowych. Tak pracowitej niedzieli już dawno nie było w lidze. Zwolniony emocyj piłkarskich będą mieli moc wrażeń, gdyż walczyć będą tak zestawieni przeciwnicy, że może nastąpić szereg poważnych przesunięć w tabeli gier.

Na czoło jutrzejszych spotkań wysuwa się mecz Warta—Cracovia, mający się odbyć w Poznaniu. Własne boisku i dość długi wycieczek przemawiają za zwycięstwem Warty, chociaż z drugiej strony Krakowianie znajdują się w kapitalnej formie.

Ewentualna wygrana Poznaniaków może silnie wzruszyć fundamentem, na którym Cracovia buduje nadzieje na zdobycie tytułu mistrza ligi.

Sytuacja tem jest poważniejszą, że mecz Wisły z Ruchem rozgrywany wspólnie w Krakowie najpewniej przyniesie punkty zwycięskie wiślakom. Krótko mówiąc dzień jutrzejszy otwiera przed Wisłą okazję do zrównania się z Cracovią.

O przesunięcia w środku tabeli walczyć będą ŁKS z Pogonią i Czarni z Polonią. Pierwszy z tych meczów rozgrywany w Łodzi jest dla ŁKS-iaków ostatnią okazją do poprawienia swej pozycji w pierwszej rundzie. Walka Polonii z Czarnymi we Lwowie przedstawia się tajemniczo, bo drużyna stołeczna jest naogół w dobrej kondycji, lecz Czarni na własnym terenie są

bardzo groźni. Będą chcieli uciec z przedostatniego miejsca w tabeli, gdyż mecz Warszawianki z Ł. T. S. G. w wypadku zwycięstwa drużyny stołecznej może sytuację Lwowian jeszcze bardziej pogorszyć. Ł. T. S. G. wykazało ostatnio niezłą formę, lecz Warszawianka jest wypoczęta po długiej przerwie.

Najcieżej w danej chwili wygląda położenie Garbarni, która wycieczką w dniu jutrzejszym, przez ewentualne zwycięstwa Czarnych i Warszawianki może się znaleźć na ostatnim miejscu tabeli gier.

Legia również jutro wypoczywa, lecz wysunąć się przed nią może tylko Ruch przy mało prawdopodobnym swym zwycięstwie nad Wisłą.

Dla scharakteryzowania układu sił w lidze podajemy kolejność drużyn według sumy utraconych punktów, zaznaczając ile meczów w pierwszej rundzie ma jeszcze każdy zespół do rozegrania:

1) Cracovia — 2 pkt., 3 gry; 2) Wisła — 4 p., 3 gry; 3) Warta — 5 pkt., 3 mecze; 4) Ruch — 6 p. i 3 mecze; 5) Ł. T. S. G. — 7 p., 4 gry; 6) Legia — 8 pkt., 2 gry; 7) Pogoń — 9 pkt., 4 gry; 8) Czarni — 10 p., 4 gry; 9) ŁKS — 11 pkt., 2 gry; 10) Polonia — 11 pkt., 2 gry; 11) Warszawianka — 13 pkt., 3 gry; 12) Garbarnia — 14 pkt., 2 gry.

Z życia Ł. O. Z. L. A.

Ustąpienie kpt. Libertę

W porównaniu z działalnością Ł. O. Z. L. A. w latach ubiegłych, obecne poczynania, co stwierdzić trzeba z radością, w bieżącym sezonie sportowym Ł. O. Z. L. A. przejawiają się wręcz w imponujących wynikach.

Ożywienie swe i programowość w swych pracach, Ł. O. Z. L. A. zawdzięcza energicznej i ofiarnej pracy swego prezesa p. kpt. Libertę przy współpracy członków Zarządu z pp. Szumlewskim, Merlem i Millerem na czele.

Cały szereg urządzonych zawodów, których organizacja stała na dużym poziomie, jest niezbitym dowodem, że ośpałość wszelka i zgrzyty w łonie Zarządu Ł. O. Z. L. A. ustąpiły owocnej i energicznej inicjatywie ludzi czynu, których wysiłki niewątpliwie będą skutecznymi na polu lekkiej atletyki, nie znajdu-

jącej zresztą w tutejszym społeczeństwie należytego zrozumienia i oceny. Miejmy nadzieję, że przyszłość przyniesie nam zwrot na lepsze.

Ostatnie posiedzenie Zarządu Ł. O. Z. L. A. z dn. 18 b. m. przyniosło nam przykrą niespodziankę. Prezes, p. kpt. Libert, któremu Związek wiele zawdzięcza, zrezygnował z zajmowanego stanowiska na skutek powołania go przez władze wojskowe do Wyższej Szkoły Wojskowej. Będziemy jednak przekonani, że zasady i wskazówki jego będą nadal ożywiały pozostałych członków Zarządu i praca ich dla sportu lekkoatletycznego stale będzie zyskiwać na sile i zdobywać uznanie.

Następcą p. kpt. Libertę został dotychczasowy wiceprezes Zarządu p. prof. Szumlewski.

Mistrzostwo szosowe województwa łódzkiego

W dniu jutrzejszym odbędą się wyścigi szosowe województwa łódzkiego na trasie Kalisz—Konin i z powrotem. Organizację zawodów powierzono kaliskiemu Klubowi Cyklistów. Tegoroczne mistrzostwo szosowe wwołała w sferach kolarskich kolosalne zainteresowanie ze względu na niezwykle silną konkurencję. Spodziewany jest udział w wyścigu następują-

cych kolarzy: Kłosowicz, Marczewski i Muzolf (TZS), Szmidt i Kołodziejczyk (Union), Sochowicz i Drozdowski (Łódzkie Tow. Kolarskie), Beck, Hofschneider i Neszper (ŁKS), bracia Gałęccy z Biegu oraz cały szereg znakomitych kolarzy szosowych z Pabjanic i Kalisza. Tytuł mistrza Łodzi broni Kłosowicz (TZS).

HASŁO GOSPODARCZE

Sytuacja finansowa handlu włókienniczego

Łódź włókiennicza wykupiła na 213 milj. zł. protestów wekslowych w 1929 r.

Spadek siły nabywczej ludności wiejskiej, oraz zachwianie równowagi w obrotach pieniężnych spowodowały głębokie przeobrażenia i komplikacje w dziedzinie finansowania produkcji i zbytu.

Ten stan rzeczy zdziałał że przesilenie gospodarcze zaciążyło w pierwszym rzędzie na handlu, a dopiero załamania się podstaw finansowych kupiectwa pociągnęło za sobą kryzys w przemyśle.

Zbyt tkanin włókienniczych opiera się przedewszystkiem na niewielkiej liczbie firm hurtowych, które w zasadzie ponoszą odpowiedzialność za wypłacalność średniego i drobnego kupiectwa.

W ten sposób całe oblige z tytułu kredytowych obrotów włókienniczych ciąży na niewielkiej stosunkowo liczbie firm handlowych, z których nieliczne tylko zaopatrzone są w odpowiednie środki obrotowe.

Tę niezdrową strukturę naszego handlu pogarsza jeszcze fakt, iż kupiectwo w dużej mierze jest pozbawione kredytów dyskontowych w Banku Polskim i Gospodarstwa Krajowego.

Kiedy więc wskutek załamania się wypłacalności mniejszych firm, rozpoczął się napływ niepowstrzymanej fali protestów, handel hurtowy zużył niemal całkowicie swoje zapasy kredytowe wykupując przedstawione do inkasacji protesty.

Globalna ilość wykupionych protestów w 1929 roku przez włókienniczy okręg łódzki sięga sumy 213 milj. złotych.

Część wykupionych protestów od razu należało zakwalifikować do bezpowrotnych strat, resztę zaś usiłowano — zainkasować w drodze daleko idących układów regulacyjnych i prolongacyjnych.

Ponadto hurtownicy godzili się na znaczną redukcję należności z tytułu otwartych rachunków, aby w ten sposób uniknąć daleko większych strat z tytułu oblige żyrowego, zachwianego finansowo i za groźnego bankructwem odbiorcy.

Jawne bankructwo powodowało bowiem i reguły dopuszczenie do protestów weksli wystawionych przez dalszych odbiorców zbankrutowanej firmy. To też z chwilą, kiedy rozpoczął się napływ protestów pochodzących z prolongat, handel hurtowy nie był już w stanie wykupić takowych co właśnie stało się powodem coraz częstszych wypadków zawieszania wypłat przez firmy hurtowe. Sytuacja ta, doprowadziła handel włókienniczy do stanu nazwanego przez sfery gospodarcze „całkowitą dezorganizacją aparatu handlowego i rynku włókienniczego”.

Stan powyższy pogarsza jeszcze wy-

sokie koszty dyskonta ulicznego, do którego sięgnąć musiało kupiectwo pozbawione kredytów handlowych.

Wszystkie te przyczyny powodujące zachwianie się wielkich firm kupieckich zkołęt przeniosły się na przemysł, dopro-

wadzając do upadku niejedno wielkie przedsiębiorstwo przemysłowe.

Wytworzyła się więc atmosfera wzajemnej nieufności, która jeszcze bardziej pogarsza z dnia na dzień sytuację finansową handlu włókienniczego.

Dlatego też obecnie przy końcu pierwszej połowy 1930 roku naczelnym hasłem gospodarki włókienniczej winien stać się problem regeneracji kredytu i odbudowy zniszczonego aparatu handlowego.

Hermes.

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE łódzkiego przemysłu pończoszniczego

Łódzki przemysł pończoszniczy jest tą gałęzią przemysłu krajowego, która odniosła doniosłe korzyści na wojnie celnej z Niemcami, bowiem przez kilka lat braku importu towarów pończoszniczych z

Niemcami, bowiem przez kilka lat braku importu towarów pończoszniczych z Niemiec powiększyła się bardzo znacznie liczba warsztatów przemysłu pończoszniczego, który potrafił udoskonalić swe wyro-

by do bardzo wysokiego poziomu. Obecnie, wobec spadku zapotrzebowania krajowego, przemysł ten, który może pracować na trzy zmiany pracuje za ledwie na jedną zmianę, nie mogąc wykorzystać swych zdolności produkcyjnych.

Brak możliwości uruchomienia wszystkich warsztatów przemysłu pończoszniczego w całej pełni wynika przedewszystkiem z powodu nieregulowanych stosunków eksportowych, bowiem eksport łódzkich pończoch ma bardzo duże widoki powodzenia szczególnie gdy idzie o kraje Wschodu, jak Turcja i Egipt, oraz kraje Bałkanu.

Na przeszkodzie rozwoju ekspansji eksportowej Łodzi w tej branży stoi przedewszystkiem sprawa nieregulowania zagadnienia zwrotu ceł za przędzę surowcową, oraz wysokie wogóle cło, — przy czym nasze systemy celne faworyzują niskie gatunki przędzy, choć opodatkowane są one w skali daleko wyższej, niż w Niemczech n. p., gdy wysokie gatunki surowca, które w Niemczech korzystają z doniosłego przywileju, jakim jest import bez cła, w Polsce clone są bardzo wysoko.

Sprawa rozwoju eksportu pończoszniczego uzależniona jest również od stworzenia przystosowanych do tego placówek, i zorganizowania odpowiedniej propagandy, przedewszystkiem jednak od rozwiązania kwestji zwrotu cła za przywóz surowca z zagranicy. (ag)

Przemysł łódzki

nie zrezygnował z zamówień rządowych

Jakkolwiek min. Matuszewski w swoim czasie oświadczył przedstawicielom naszego przemysłu, iż przy obecnym braku funduszy, rząd zrezygnować musi z zamówień rządowych, które miałyby być dane naszemu przemysłowi w znacznych ilościach, to jednak przemysł tutejszy w osobach jego przedstawicieli nie zamierza z zamówień tych pod żadnym pozorem zre-

zygnować i będzie o nie walczyć wszelkimi siłami, nie omijając nawet takich środków, jak dojdzie do naszych najwyższych czynników miarodajnych. Należy mieć nadzieję, że starania przemysłu łódzkiego odniosą jednak pożądane rezultaty i, że przemysł nasz zapowiedziane w swoim czasie przez rząd zamówienia, otrzyma. (ag)

Pewne ożywienie w łódzkim przemyśle drzewnym

W łódzkim przemyśle drzewnym zaznaczyło się od paru ostatnich dni pewne ożywienie, po kilkumiesięcznym zastoju. Transakcje, dokonywane przez łódzki przemysł drzewny są nieznaczne, jak dotąd. Oczekuje się, iż ożywienie w przemyśle tym potrwa w ciągu najbliższych 2—3 miesięcy.

Zaznaczyć należy, iż ceny drzewa na łódzkim rynku nie zwykowały, jakkolwiek zaznaczyła się pewna zwyżka materiału eksportowego do Niemiec, co wyjaśnia się tem, że podaż drzewa na eksport do Niemiec znacznie spadła. (ag)

Okazje do handlu z zagranicą

W biurze Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi znajdują się następujące zgłoszenia firm zagranicznych:

Firma rumuńska poszukuje w Polsce odbiorców skór cielęcych.

Firma cypryjska nawiąże stosunki handlowe z krajowymi fabrykami towarów wełnianych, bawełnianych i sztuczno-jedwabnych.

Firma szwedzka pragnie objąć zastępstwo krajowej fabryki gabardyny oraz towarów odzieżowych męskich (na palta i ubrania).

Firma cejlońska pragnie nawiązać stosunki z krajowymi fabrykami wyrobów bawełnianych i wełnianych.

Firma niemiecka obejmuje zastęp-

stwo polskich olejarni i młynów, pragnących eksportować makuchy słonecznikowe, lniane i rzepakowe.

Firma holenderska pragnie objąć zastępstwo krajowych fabryk towarów damskich ze sztucznego jedwabiu oraz towarów firankowych.

Firma berlińska obejmie zastępstwo krajowej fabryki filcowych stożków do kapeluszy damskich.

Firma hamburska pragnie objąć zastępstwo fabryki krajowej, produkującej sukna, plusze, kołdry odpadkowe towary białe, chustki na głowę i do nosa.

Bliższych informacji udziela biuro Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi, Targowa 63.

Do P. T. PRENUMERATORÓW

W razie późnego doręczenia lub nieotrzymania pisma prosimy P. T. Prenumeratorów zawiadomić administrację „H a s ł o” tel. 163-66.

GIELDA

Warszawa, 20-go czerwca.

WALUTY.

Dolar St. Zjedn. 8,88 i pół

DEWIZY.

Belgia 124,48
Holandia 358,62
Kopenhaga 238,78
Londyn 48,35 i ¼
Nowy Jork 8,911
Paryż 35,00
Praga 26,45
Szwajcarska 172,82
Włochy 46,75
Wiedeń 125,90.

Obroty średnie. Tendencja mocniejsza dla dewiz europejskich. Dolar gotówkowy w obrotach pozagiełdowych — 8,89. Rubel złoty — 4,59 i pół. Gram czystego złota — 5,9244.

PAPIERY PROCENTOWE.

4 proc. pożycz. inwestycyjna 111,00 — 111,50;
5 proc. państw. pożycz. premjowa dolarowa 64,00 — 64,50; 5 proc. konwersyjna 55,50; 8 proc. L. Z. Łódź 70,50; 8 proc. obl. budowlane B. gosp. kraj. 93,00; 5 proc. L. Z. Kalisz 49,00

AKCJE.

Bank handlowy 110,00; Bank Polski 166,50; Bank Zw. sp. zar. 72,50; Lilpop 25,00; Starchowice 17,00.

I-szy dźwiękowy Kinoteatr w Łodzi
„SPLENDID”
 20. NARUTOWICZA 20

Dziś i dni następnych!
Wielkie arcydzieło filmowe p. t.
WARTA NOCNA
 według powieści genjaln. piewcy morza
Claude Farre'ra
 W rol. głównych: 4 potęgi ekranu
BILLIE DOVE
Mikołaj Susanin
Donald Reed
Paul Lukas

Początek seans. o g. 6, 8 i 10 wiecz.
 Aparaty dźwięk. syst. Western Electric

ZAKOCHANI

— Dlaczego państwo noszą parasol w lecie w czasie pogody. Czy państwo boją się słońca?
 — Słońca nie, lecz ludzkiej ciękości.

Kino
Dom Ludowy
 PRZEJAZD 34

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!
 Monumentalny film polski p. t.
O CZEM SIĘ NIE MYŚLI
 Współczesny dramat obyczajowy.
 W rolach główn.: **Józef Węgrzyn**,
Marja Modzelewska i **Igo Sym**.

Ceny miejsc niższe
 w dni powszednie NA WSZYSTKIE SEANSE I m., Balkon i II n. 50 gr. III m. 30 gr. W sobotę, niedzielę i święta na wszystkie seanse I m., Balkon i II m. gr. 60 i III m. 40 gr.

SPOKOJNY ZIEĆ.

— Pan znowu w więzieniu?
 — Tak, bo nie mogłem wytrzymać w domu z teściową.

KINO-TEATR
CAPITOL

Dziś i dni następnych!
 Jedyny w swym rodzaju film dźwiękowo-
 [śpiewny]
 Dla adeptów kariery filmowej!
 Arcypikantna komedia z życia aktorów za
 [kulisami filmu!]

JA CHCĘ NA PŁÓTNO

W rolach głównych:
Marion Davies, William Haines

Ponadto biorą udział: **Douglas Fairbanks, John Gilbert, Charlie Chaplin, Roč la Rocque, Karol Dane (Slin)** i inne wybitne gwiazdy i potentaci wytwórni filmowych, oraz cały Hollywood z reż. **KIVY VIDOREM** na czele.

Nadprogram: **BERNARDO DE PACE**, fenomenalny wirtuoz odegra szereg popularnych piosenek.

Dziś początek o godz. 6-ej, jutro o godz. 3-ej po poł.

Nowy rozkład jazdy od 15 maja
Dworzec Fabryczny

ODCHODZĄCE.		PRZYCHODZĄCE.	
Do Warszawy	5,40	Z Warszawy	23,56 posp.
„ „	7,50 pośp.	„ „	16,35
„ „	19,00	„ „	20,06
„ Kozłuszek	1,50	„ Kozłuszek	1,30
„ „	3,35	„ „	4,00
„ „	6,50	„ „	5,47
„ „	10,50	„ „	6,52
„ „	12,10	„ „	7,21
„ „	14,15	„ „	8,37
„ „	15,55	„ „	9,50
„ „	16,45	„ „	10,55
„ „	17,35	„ „	13,55
„ „	18,15	„ „	14,45
„ „	20,35	„ „	16,05
„ „	23,30	„ Kozłuszek	18,00
„ „	8,25	„ „	22,57
„ „	15,05	„ „	7,40 tylko w dni powsz
„ „	19,30	„ „	21,17 w niedz. i święta.
„ „	21,35	„ „	22,22 w niedz. i święta.
„ Andrzejowa	7,30	„ Andrzejowa	8,53 w pon. i dni. pośw
„ „		„ „	21,48 w niedz. i święta.
„ „	20,15	„ Skarżyska	12,50
„ Tarnobrzęga	10,05	„ Tarnobrzęga	19,40
„ Skarżyska	16,20		

Dworzec kaliski

ODCHODZĄCE		PRZYCHODZĄCE	
Do Krakowa	22,25	Z Krakowa	7,09
„ Lwowa	20,13	„ Lwowa	9,15
„ Kozłuszek	8,55	„ Kozłuszek	8,56
„ Poznań	22,03	„ Poznań	7,28
„ „	13,23	„ „	13,32
„ „	21,28	„ „	7,01
„ „	7,24	„ „	18,27
„ Leszna	2,09	„ Leszna	2,49
„ Poznań	10,04	„ Ostrowz	8,45
„ Ostrowa	19,25	„ „	23,16
„ „	15,25	„ Warszawy	11,55 posp.
„ Warszawy	7,37 posp.	„ „	13,08
„ „	13,46	„ „	21,12
„ „	7,17	„ „	9,53
„ „	13,10	„ „	1,05
„ „	3,05	„ Zielkowie	19,09
„ Zielkowie	15,30	„ Łowicza	7,10
„ Łowicza	19,55	„ Poznań	8,08 przez Kutno
„ Poznań	0,35 przez Kutno	„ „	13,40
„ „	9,25	„ Płocka	19,53
„ Płocka	21,20	„ „	4,58
„ „	16,05	„ Torunia	22,13
„ Torunia	12,05		

Powyższy rozkład jazdy wchodzi w życie z dniem 15 maja.

DŹWIĘKOWY
 TEATR ŚWIETLNY
„CASINO”

Dziś i dni następnych!
Szaleństwo młodości i miłości!
 Arcydział genjalnego reżysera
A. FEYDERA p. t.
MIRAŻE SZCZĘŚCIA
(Złotowłosy Anioł)
 Wzruszający dramat ilustrujący dzieje
 młodego utracjusza.
 W roli głównej: ulubieniec publiczności
Michał CZECHOW
 piękna **Karina BELL**
 ulub. kobiet **Gaston MODOT**
 oraz 6-cio letni **Bianka LOCET**
 Dodatek dźwiękowy i aktualny polski
 Początek seansów o godz. 4,30, 6, 8,10 w.

KINO-TEATR
„PALACE”
 TEATR

Dziś i dni następnych!
 Wielki szampański program! p. t.
ZADAM ROZWODU
 Tryskająca raketami humoru i niebywa-
 lych sytuacji komedia zdrady i omyłek
 W roli głównej: As humoru Ameryki
MONTY BANKS
 przepiękna **Estelle Brody**
 i **Jameson Thomas**
 Uwaga! Uwaga!
 Od dziś ceny dostępne dla wszystkich,
 na wieczorowe seanse miejsca
po Zł. 1.— i Zł. 1.50
 Doskonała ilustracja muzyczna pod kier.
 M. Lidauera. Początek seansów o godz.
 4,30 pp., w soboty i niedziele o godz. 1,30.
 Na pierwszy seans wszystkie miejsca po
 50 gr. Bilety ulgowe ważne.

ŁOŻKA
 polowe, leżaki, krze-
 sełka dzieciinne
 firmy
OMEGA
 z wieloletnią gwarancją 411
FABRYKA: Łódź, Juljusza 4
 Żądać we wszystkich składach mebli
HURT! DETAL!

KINO-TEATR 201
LUNA

Dziś i dni następnych!
 Wielki podwójny program, zawierający
 2 arcydzieła filmowe.
I.
 Triumfalne dzieje słynnego reżysera
 Aleksandra Lorda:
SZATAŃSKA MIŁOŚĆ
 Dramatyczne przeżycia pięknej kobie-
 ty, którą przesładowało piętno prze-
 szłości zmażanej przez wielką miłość.
 W roli głównej: znakomita piękność
 węgierska, uwo- **Marja Korda**
II.
 Niezrównana pełna czaru i tempera-
 mentu ulubienica publiczności **Colleen**
Moore w przepięknym romantycznym
 filmie **Twoje czarne oczy**
 Wspaniała ilustracja muzyczna orkie-
 stry symfon. pod dyr. Leona Kantora.
 Ceny miejsc niższe: od 1 zł. do 2 zł. Na pier-
 wszy seans wszystkie miejsca po 1 zł., w sob.
 i niedz. od 12 do 3-ej po poł., 50 gr. i 1 zł.

KINO-TEATR
RESURSA
 UL. KILINSKIEGO 123

Dziś i dni następnych!
 Wspaniały film produkcji polskiej p. t.
URODA ŻYCIA
 Wielki dramat życiowy na tle powieści STEFANA ŻEROMSKIEGO.
 W rolach głównych: **Adam Bródzisz, Bogusław Samborski, Nora Ney, Eugenj. Bodo, Stefan Jaracz, Wiesł. Gabler i Irena Dalma**

Następny program:
Dama z wagonu sypialnego
 Początek seansów w dni powszednie o godzinie 5.20, 7.15, i 9; w dni świąteczne o godzinie 3, 5, 7 i 9.

Teatr świetlny
PRZEDWIOŚNIE
 Zeromskiego 74-10. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9, 16, do rogu Kopernika i Zeromskiego
 Ceny miejsc I-1 zł. II-75 gr. III 50 gr. na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr. Początek o godz. 4 pp. w soboty, niedziele i święta o godz. 2 pp. Ostatni seans o godz. 10 wiecz. Passe-partout biletu wolnego wejścia w sob. i niedz. nie ważne. Wspaniała ilustracja w wykonaniu pod dyr. A. Czudnowskiego

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH JUBILEUSZOWE ARCYDZIEŁO FOX FILMU
NAJCENNIJSZA PERŁA NASZEGO REPERTUARU
ANIOŁ ULICY
 Czarowny, subtelny, poemat filmowy, oświecający serce na cześć uduchowionej miłości, pięknie i poezji Dzieła nieszczęśliwych dziewcząt, zmuszonych przez fatalny los i skrajną nędzę do kupczenia swym ciałem
 Realizacja znakomitego FRANKA BORZAGE
 Najgenialniejsza i najpopularniejsza para **Janet Gaynor i Carles Farrell.** Nadprogr. Aktualn. filmowe

KINO-TEATR
CZARY
 Jedyne w śródmieściu
Kino w ogrodzie
 Początek o godz. 4.30.

Dziś i dni następnych! Wielki przebieg filmowy!
Djablica z Trypolisu
 Potężny dramat egzotyczny, rozgrywający się w czasie starożytności zbudowanym Arabami. W filmie tym utworzone są z niebywałym realizmem dantejskie sceny na tonącym oceanie. — W roli gł. czar. **LIANA HALL**, kobieta wampir **G. na Manes**, ras. **Alfons Fryland**

Tylko 2 dni! Dziś w sobotę, dnia 21 i w niedzielę, dnia 22 czerwca r. b. od godz. 6—8 w.
Gościnne występy Artystów Rewjowych
 w kino teatrze „PRZYSZŁOŚĆ” ul. Młynarska 32
Wielki przegląd humoru p. t. „TO UŚMIECH BAŁUT”
 CZĘŚĆ I-sza: „KAJCIO SIĘ ŻEŃI” (arcywesoła komedia w 1 akcie.
 CZĘŚĆ II-ga:
 1) Ada, Korosińska, śpiewaczka, 2) Marta Rajkowska, aktorka komedia, 3) Rutka Rosetti, tancerka, 4) Irena Lenska, aktorka komedji., 5) Irenka Lubartówna, 6-letnia tancerka, 6) Józef Świętowski, recytator i monolog, 7) Eugenjusz Rawski, humorysta i piosenki nastrojowe, 8) Bronisław Różycki, śpiewak, 9) Henryk Szarski, artysta komedjowy, 10) Szkoda twoich łez dziewczyno, 11) Finał. To uśmiech Bałut!
 Dochód z przedstawienia przeznaczony na kupno organów przy koście. Dobrego Pasterza.

Do akt Nr. 758—1930 r.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **ZYGMUNT MAKOWSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 27 czerwca 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zgierskiej Nr. 5, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Hermana Lipskiego i składających się z przyborów elektrycznych, oszaconych na sumę zł. 770.
 Łódź, dnia 12 czerwca 1930 r.
 Komornik **ZYGMUNT MAKOWSKI**

Do akt Nr. 1001—1930 r.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **ZYGMUNT MAKOWSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 1 lipca 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Brzezińskiej Nr. 83 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Chuni Bajzera i składających się z bali sosnowych, oszacowanych na sumę zł. 500.
 Łódź, dnia 12 lipca 1930 r.
 Komornik **ZYGMUNT MAKOWSKI**

Dr. med. J. SADOKIERSKI
 stomatolog
 chirurgia szczęk, jamy ustnej i plastyka
 regulacja zębów
 rentgenodiagnostyka
 Piotrkowska 164
 Tel. 114-20

DR. HELLER
 Choroby skórne i wener.
 ul. Nawrot 2. Tel. 179-89
 Do 10 r. i 4—8 w. Dla pań specjalnie godz. 4—5 po poł., w niedz. od 11—2 pp. Dla niezamożnych ceny lecznic. 1063

DR. MED. EDWARD REICHER
 Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
 Leczenie diatermją. Elektroterapia.
 ul. Południowa 28
 Tel. 201-93
 Od 8—11 rano i 6—9 wiecz. w niedzielę od 9—2 pp. 729
 Dla niezamożnych ceny lecznic.

HALLO!
 Hallo! Dzwoni tel. 163-30 „Pogotowie krawieckie Kiersza” Zeromskiego 91, sklep nabożny. Momentalnie odawia garnitur za zł. 3.—, suknię za zł. 2.80, palto za zł. 3.—, łącznie z odebraniem i odesłaniem. Expressem pierze, farbuje, przerabia, nicuje, sztucznie ceruje. Farbujemy i pierzemy futra sposobem lipskim. 228

Poradnia Wenerologiczna
 Lekarzy Specjalistów
 ul. Zawadzka Nr. 1
 Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedziele i święta 9—2 pp od 11—12 i 2—3 pp. przyjmuje kobieta lekarz
 leczenie chorób wenerycznych moczopłciowych i skórnych
 badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
 Konsultacje z neurologiem i urologiem
 Gabinet Światło-Leczniczy
 Kosmetyka lekarska
 Oddzielną poczekalnia dla kobiet
 1025 **PORADA 3 zł.**

Samochód ciężarowy
 do wynajęcia. Przewożenie towarów, mebli. Ceny przystępne
 Łódź, Kilińskiego 138. Tel. 184-21
 M. Drzewiecki.

26-letnia
 milej powierzchowności o średnim wykształceniu nieprzeciętnej inteligencji, kulturalna panna szuka odpowiedniej posady, w charakterze nauczycielki, sekretarki i t. p. Nadaje się również do samodzielnej umysłowej pracy. Łaska we zgłoszenia do Redakcji „Hasła Łódzkiego” pod Samodzielną. (gr.)

Wykwalifikowana
 nauczycielka z sześciolletnią praktyką w szkołach publicznych szuka pracy w zakresie szkół powszechnych i wyższych klas szkoły średniej. Specjalność język polski i literatura. Łaska zgłoszenia pod Nauczycielka do redakcji „Hasła Łódzkiego”. gr.

Poznam pana
 kulturalnego, poważnego może być nie zamożny ale na stanowisku, w celu nawiązania korespondencji. Małżeństwo nie wykluczone. Oferty pod „Mi-moza” do Adm. „Hasła”

SPRZEDAŻ
 Wykwintna bielizna
 Wielki wybór trykotów letnich
 Najnowsze desenie krawatów
A.SPODENKIEWICZ
 PIOTRKOWSKA 150
 TEL. 190-06
 Skarpetki, kąpielówki, rękawiczki, kapelusze, chusteczki, pulowery, laski, paski i t. d.
REKLAMOWA

...SZEWCY...
 Skóry—Hurt i Detal
 (specjalność: detaliczna sprzedaż zelówek trwałych na wodę)
 poleca:
Spółka Szewców
 Piotrkowska 79
 tel. 1.58-38
 1006

Pokoju z kuchnią
 w śródmieściu w starym domu poszukuje młode małżeństwo. Oferty z ceną i warunkami wynajmu proszę składać sub. Esbe do „Hasła”

Ogłoszenia drobne
Wytwórnia
 powozów i karoserij samochodowych J. Dryntowski, Sienkiewicza Nr. 56, do sprzedania. 1074

Maszynę
 do szycia sprzedam gabinetową lub nożną z pudełkiem, ul. Grabowa 32, m. 16 front, 1 p. 1073

Motocykl
 marki „Triumf” w bardzo dobrym stanie okazynie do sprzedania, Kilińskiego 117, Kane.

Inteligentny,
 w sile wieku, urzędnik potrzebny do biura! Posada do objęcia od zaraz. Pensja zł. 350 miesięcznie. Pożądana znajomość języków: niemieckiego i francuskiego. Oferty rzeczowe i jasne do niniejszego pisma pod „928” (zaznaczyć należy, że pierwszeństwo bezwzględnie dam tym, którzy będą mogli położyć nam 5000 zł. (na procent), pod zastaw dobrych weksli. 438

Pokój
 z kuchnią przy ul. Rzgowskiej (2 min. od tramwaju) od zaraz do wynajęcia. Wiadomość w „Hasło” tel. 163-66.

Poważny
 kawaler na stanowisku rządowym pozna pannę lub wdowę do lat 30, inteligentną w celu matrymonialnym. Oferty pod „Zaraz” do Administracji „Hasła”

Szukam
 znajomości z poważnym i inteligentnym panem — dla miłego spędzenia czasu. Oferty pod „Rita” do Adm. „Hasła”.

Poszukuję
 w dobrym stanie lando lub karawkę oraz lekką rolwagę. Piśmienne zgłoszenia proszę złożyć w administracji niniejszego pisma pod „Nr. 61” 1056

Potrzebni
 chłopcy do sprzedawczych gazet na tygodniową zniżką z kanałami w administracji „Hasła” od godz. 7 do 9 r. i od 1 do 4 pp.

CENY PRENUMERATY:
 W Łodzi z niedzielnym dodatkiem ilustrowanym mies. zł. 4.10
 Zamiejscowa „ „ „ 5.—
 Zagraniczna „ „ „ 8.—
 Odnoszenie do domu „ „ „ 0.40
 Prenumeratę można przerwać tylko 1 i 15 każdego miesiąca
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 65,210

CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH:
 W tekście 50 gr. za wiersz 1 milim, 1 lam. (strofa 4 lamy)
 Nadesłane 40 „ „ 1 „ 1 „ (10 lamów)
 Zwyczajne 12 „ „ 1 „ 1 „ (10 lamów)
 Nekrologi do 150 wierszy po 30 gr. wyżej po 40 gr. za 1 wiersz 1 milim. (strofa 4 lamy). Drobne ogłoszenia 15 gr. za słowo.
 Najmniejsze ogłoszenie 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za słowo.
 Najmniejsze ogłoszenie zł. 1.20.

Ogłoszenia firm zamiejscowych, chcącaby posiadających filje w Łodzi, a centralę gdzieś indziej, o 50 proc. drożej od cen miejscowych. Firmy zagraniczne o 100 procent drożej. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uzasadnienia. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracji nie odpowiada.
 Artykuły, nadesłane bez oznaczenia honorarium, uważa się za bezpłatne.
 Rękopisów zarówno użytek jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.